

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ทวิชัย คำเพ็ญ

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE CORRELATION OF FACTORS WITH ACHIEVEMENT MOTIVATION
IN RAMKHAMHAENG UNIVERSITY STUDENTS

TAWEECHAI KAMPEN

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(COUNSELING PSYCHOLOGY)

2018

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชื่อผู้เขียน นายทวีชัย คำเพ็ญ

สาขาวิชา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. พิศพลรัตน์ ชำรงศำวรกุล

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อุมารณั สุขารมณั

รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมร สุริยาศศิน

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต



คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

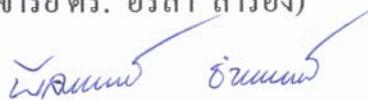
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ปรำบใหญ่)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์



ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อริศำ สำรอง)



กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พิศพลรัตน์ ชำรงศำวรกุล)



กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อุมารณั สุขารมณั)



กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมร สุริยาศศิน)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชื่อผู้เขียน

นายทวีชัย คำเพ็ญ

ชื่อปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา

จิตวิทยาการให้คำปรึกษา

ปีการศึกษา

2561

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร. พิศพลรัตน์ ชำรงศรีวรกุล

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์ ดร. อุมารณีย์ สุขารมณ์

3. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมร สุริยาศสิน

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlational studies) โดยมีวัตถุประสงค์ การวิจัยเพื่อศึกษา (1) ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (2) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 261 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัด ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคล (2) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน (3) แบบวัด เจตคติต่อการเรียน (4) แบบวัดบทบาทของครอบครัว (5) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน และ (6) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ภาพรวมของตัวแปร ด้วยคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหาค่า-

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว กำกับตนเองในการเรียน และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับดี

2. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เจตคติต่อการเรียนโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. บทบาทของครอบครัวโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

Thesis Title The Correlation of Factors with Achievement Motivation
 in Ramkhamhaeng University Students

Student's Name Mr. Taweechai Kampen

Degree Sought Master of Science

Field of Study Counseling Psychology

Academic Year 2018

Advisory Committee

- | | |
|---|-------------|
| 1. Dr. Phitsaran Thamrongworkun | Chairperson |
| 2. Dr. Umaporn Sucaromana | |
| 3. Assoc. Prof. Dr. Srisamorn Suriyasasin | |

In this correlation inquiry, the researcher examines (1) the level of perceived self-efficacy in study, attitudes toward study, the role of the family, self-regulation in study, and achievement motivation in selected Ramkhamhaeng University (RU) students. The researcher also determines (2) the correlations between perceived self-efficacy in study, attitudes toward study, the role of the family, self-regulation in study, and achievement motivation in these students.

The sample population consisted of 261 students in the Psychology Department, Faculty of Education, RU who were enrolled in the second semester of the academic year 2018.

The research instruments were measurement forms listed as follows:

(1) a questionnaire eliciting data concerning demographical characteristics; (2) a form measuring perceived self-efficacy in study; (3) a form measuring attitudes toward study; (4) a form measuring the role of the family; (5) a form measuring self-regulation in study; and (6) a form measuring achievement motivation.

The data collected were overall statistically analyzed by reference to the independent variable, *viz.* achievement motivation. Moreover, utilizing techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of mean (*M*) and standard deviation (*SD*). Pearson's product moment correlation coefficient (PPMCC) method was also employed by the researcher.

Findings are as follows:

1. The students exhibited perceived self-efficacy in study, attitudes toward study, the role of the family, self-regulation in study, and achievement motivation at a good level.

2. Perceived self-efficacy in study exhibited overall positive correlation with achievement motivation at the statistically significant level of .05.

3. Attitudes toward study evinced overall positive correlation with achievement motivation at the statistically significant level of .05.

4. The role of the family displayed overall positive correlation with achievement motivation at the statistically significant level of .05.

5. Self-regulation in study showed overall positive correlation with achievement motivation at the statistically significant level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. พิศพลัตน์ ชำรงศักรกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. อุมารัตน์ สุขารมณ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีสมร สุริยาศิน และรองศาสตราจารย์ ดร. อริสา สำรอง ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งเสมอมา กระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ในความกรุณา ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบคุณอาจารย์ไพรวรรณา โคลดจนเพื่อน ๆ พี่ น้อง ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสดูแลในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ใดที่เป็นผลมาจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครู และอาจารย์ทุกท่าน

ทวิชัย คำเพ็ญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(11)
สารบัญภาพประกอบ	(13)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง	21
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ	29
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	35
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง.....	41
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย	53
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	54
ระเบียบวิธีการวิจัย	54

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง...	68
ตอนที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อ การเรียนบทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองใน การเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.....	72
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	75
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย	81
การอภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	90
ภาคผนวก	
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย.....	92
ข หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ/แบบสอบถาม หนังสือขออนุญาตใช้เครื่องมือ และหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล.....	94
ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	101
บรรณานุกรม	108
ประวัติผู้เขียน.....	119

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามสาขา	55
2 ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน.....	57
3 ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการเรียน	58
4 ตัวอย่างแบบวัดบทบาทของครอบครัว.....	58
5 ตัวอย่างแบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน.....	59
6 ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	60
7 ตารางสรุป ค่า IOC ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของการรับรู้ ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของ ครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	64
8 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง	69
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการเรียนโดยรวมและรายด้าน	73
10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติต่อการเรียนโดยรวมและรายด้าน..	73
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของครอบครัวโดยรวม และรายด้าน	74
12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวม และรายด้าน	74
13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวม และรายด้าน	75
14 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	76
15 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	77

ตาราง	หน้า
16 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	78
17 ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองในการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ .	78
18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการเรียน	102
19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน	102
20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดบทบาทของครอบครัว	103
21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน	104
22 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการเรียน	104
23 ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน	105
24 ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดบทบาทของครอบครัว	106
25 ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน	106

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์ด้านการศึกษาของระบบการศึกษาไทยขึ้นพื้นฐานร้อยละ 80 ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จัดการศึกษาให้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ เช่นเดียวกับประเทศไทย และบางประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น ประเทศสิงคโปร์ เวียดนาม ลาว และอินโดนีเซีย จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี หรือถึงขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในขณะที่กลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วอย่าง นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย จัดการศึกษาภาคบังคับ 11-12 ปี ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของไทย อยู่ที่ร้อยละ 53 ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนทุกประเทศ ด้านคุณภาพการศึกษา ตัวชี้วัด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานานาชาติ (PISA 2015) ดำรงเมื่อปี พ.ศ. 2558 ในภาพรวม พบว่า นักเรียนไทยมีผลการประเมินต่ำกว่าค่าเฉลี่ยนานาชาติทุกวิชา และมีแนวโน้มผลการประเมินต่ำลงทุกวิชาเมื่อเทียบกับ การประเมินปี พ.ศ. 2555 (PISA 2012) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561ก, หน้า 106-108) เมื่อพิจารณาในเชิงคุณภาพ จากผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ มีส่วนทำให้ผลการทดสอบ PISA ของไทยอยู่ในระดับที่ไม่ดีเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และอังกฤษ เพื่อช่วยในการเตรียมความพร้อมกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โอกาสในการที่ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่หลายด้าน กล่าวคือ มีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 การจัดทำแผนพัฒนาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560 ถึง 2579 และจากตัวชี้วัดของสถาบันพัฒนาการจัดการนานาชาติ (international Institute for Management Development--IMD) ได้พิจารณา 4 ด้าน คือ สภาพทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพของภาครัฐ

ประสิทธิภาพของภาครัฐกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน ในปี ค.ศ. 2017 IMD มีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในอันดับ 27 จาก 63 ประเทศทั่วโลก ซึ่งดีขึ้น 1 อันดับจากปี ค.ศ. 2016 สะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดย่อยพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีประเด็นที่ยังต้องพัฒนาโดยเฉพาะด้านการศึกษา ประเทศไทยยังอยู่อันดับรั้งท้าย โดยในปี ค.ศ. 2017 อยู่ในอันดับที่ 54 ลดลง 2 อันดับ จากปี ค.ศ. 2016 ในเชิงนโยบายการพัฒนาด้านการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีการส่งเสริมให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาที่มากขึ้น เพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมและมีทักษะในการประกอบอาชีพ รวมถึงพัฒนาให้มีความเป็นผู้ประกอบการเพื่อรองรับนโยบายการพัฒนาประเทศไทย 4.0 อันจะเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้สูงขึ้น (เริงรณ ล้อมลาย, 2560, หน้า 2-3; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561ค, หน้า 125-133)

วิกฤตของการอุดมศึกษาไทย ส่วนหนึ่งเกิดจากปัจจุบันมีการแข่งขันกันเปิดหลักสูตรจำนวนมาก บางแห่งเน้นคุณภาพ แต่บางแห่งเน้นกลยุทธ์เชิงธุรกิจสะท้อนค่านิยมใบปริญญามากกว่าการผลิตคนที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการตลาดแรงงาน ทำให้ปริญญาไม่มีคุณค่า ไม่สามารถประกันได้ว่าบัณฑิตจะทำงานได้จริง บางแห่งเน้นผลิตบัณฑิตสายสังคมศาสตร์ออกมาจนล้นตลาด เพราะผลิตได้ง่ายใช้ต้นทุนที่ไม่สูง แต่สายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ ล้วนขาดแคลนอย่างมากผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของประเทศ จนเกิดความขาดแคลนอย่างหนัก (เฉลิมพล รุจิณรินทร์ และสิริพัฒน์ ประโตนเทพ, 2554, หน้า 24-25) ระบบการศึกษาไทยมีการตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้อันดับที่ 46 มีคะแนนการประเมิน 4.45 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 และหากพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก พบว่า ประเทศไทยมีอันดับดีกว่า ประเทศมองโกเลียเพียงประเทศเดียว นอกจากนี้ การจัดอันดับของ World Economic Forum ปี พ.ศ. 2560-2561 โดยการสำรวจความคิดเห็นของภาครัฐกิจที่มีต่อคุณภาพของระบบการศึกษาไทย พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 65 คะแนน 3.7 จากคะแนนเต็ม 7 เมื่อพิจารณาในกลุ่มเอเชีย-แปซิฟิกประเทศไทยมีอันดับดีกว่าเพียง 3 ประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561ข, หน้า 115)

ปัญหาการเรียนในสภาวะปัจจุบัน มีสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเบี่ยงเบนความสนใจมากขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีวิวัฒนาการที่ก้าวล้ำไปอย่างมากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งทำให้คนในสังคมก้าวตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น กล่าวกันว่า ในสังคมปัจจุบันได้ก้าวสู่ความเป็นสังคมแห่งยุคดิจิทัล (the digital age) ที่เทคโนโลยีการสื่อสารได้เข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีการดำรงชีพของมนุษย์ในสังคม ซึ่งเป็นมนุษย์ในยุค Generation X และ Generation Y เรียกตนเองว่า Native Digital โดยมีคุณลักษณะเด่นของผู้เรียน 4 ประการ คือ (1) การเป็นนักร่วมมือทางการเรียนรู้ (2) การเป็นนักเรียนที่มีความเป็นอิสระในตนเอง (3) เป็นนักคิดวิเคราะห์ที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้อย่างลึกซึ้ง และ (4) เป็นนักสังเคราะห์งานที่สร้างสรรค์ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2561, หน้า 47-49) ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่า การเรียนหนังสือเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ขาดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งปัญหาการเรียนเหล่านี้มักส่งผลให้เกิดปัญหาพฤติกรรมอื่นตามมา เช่น การละเลยหน้าที่ของตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ความอดทนต่ำ ตลอดจนปัญหาทางเพศและการใช้สารเสพติด ซึ่งเกิดจากความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเองที่ตามมาจากการขาดความสำเร็จในการเรียน การถูกตำหนิจากพ่อแม่ ความรู้สึกตนเองล้มเหลว และขาดความภาคภูมิใจในตนเอง (ศูนย์วิจัยสุขภาพกรุงเทพ, 2560)

จากการสำรวจปัญหาการเรียนในประเทศไทย สมพงษ์ จิตระดับ (2560) เปิดเผยว่า ปัญหาเด่น 5 ด้าน ของเด็กไทย คือ (1) เด็กขาดความสุขไม่ชอบไปโรงเรียน (2) การตั้งครรภ์ในวัยเรียน (3) การใช้ความรุนแรง (4) ปัญหาการใช้สารเสพติด และ (5) เด็กติดเกม อินเทอร์เน็ต มือถือ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาดังกล่าว ส่งผลต่อพฤติกรรมต่อต้าน พบในเด็กประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เช่น การโดดเรียนหนีเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียน มุ่งความสนใจไปในด้านอื่นที่ไม่ใช่การเรียน เป็นต้น จากการรับฟังปัญหา เล็งเห็นว่า การแก้ปัญหาต้องมีการปรับการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่การศึกษาพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัย อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ต้องเรียนรู้โลกปัจจุบันและโลกอนาคต ไม่ใช่แค่เรื่องวิชาการ (สมพงษ์ จิตระดับ, 2560)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นมีอยู่หลายด้าน การมีเจตคติที่ดีก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถจัดการกับปัญหาและมีมุมมองที่ดีต่อการเรียน ที่ส่งผลให้การเรียนมีประสิทธิภาพ (Sen, 2013, p. 947) ทั้งนี้ การมีเทคนิค

การเรียนการสอนที่หลากหลาย และการประยุกต์ความรู้ทางวิชาการเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษามากขึ้น (Oroujlou & Vahedi, 2011, p. 994) นอกจากนี้ อีกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็คือ การกำกับตนเอง ทั้งการกำกับพฤติกรรมและความคิด ที่ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้เร็ว มีความก้าวหน้าทางการเรียน และยังเป็นแหล่งกำเนิดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการศึกษาเล่าเรียน (Modrek, 2017, p. 237; Muller, 2018, p. 11) นำไปสู่การวางแผนในการเรียนรู้ เกิดการยอมรับและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เจริญงอกงาม ทั้งนี้ เด็กนักเรียนนักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนยังสามารถช่วยเหลือแบ่งปันความรู้ให้กับผู้อื่นได้อีกด้วย (Khan, 2013, p. 4; Zander, Brouwe Jensen, Crayen, & Hannover, 2018, p. 98)

การสนับสนุนจากครอบครัวก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เด็กและเยาวชนประสบความสำเร็จในการศึกษา การที่ครอบครัวให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุตรหลาน จัดหาอุปกรณ์ทางการเรียน รวมถึงการดูแลเอาใจใส่ในการศึกษาได้อย่างเต็มที่ และการที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตามบทบาทของตนเอง สามารถตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้ (Pan, Yang, Li, Liu & Liu, 2018, pp. 65-66) ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว มีการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงาม การให้ความช่วยเหลือกัน เมื่อเจอปัญหาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา, 2558, หน้า 51) จะเห็นได้ว่าการที่เด็กและเยาวชนจะประสบความสำเร็จในการศึกษานั้นมีปัจจัยต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีอัตลักษณ์เป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชาแห่งเดียวในประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2514 ซึ่งรับบุคคลเข้าศึกษาโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก และรับไม่จำกัดจำนวน ระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล (ประกอบ คูปรัตน์, 2530, หน้า 187) ด้วยเหตุนี้ จึงมีปัจจัยมากมายที่ส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียน ทั้งตัวนักศึกษาเอง และบุคคลเกี่ยวข้องที่สนับสนุน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจ-ไฟสัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ และแนวทางแก่งานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้นักศึกษา

มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการเรียนอันจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จด้านการศึกษาและ
เป็นกำลังของชาติที่มีศักยภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน
บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน
เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานของการวิจัย

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของ
ครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียน ภาค 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 749 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 261 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น

95% จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการของ Yamane (1967) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) หมายถึง แรงขับ แรงกระตุ้น ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมาตรฐานความเป็นเลิศ ที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้านดังนี้

1.1 การตั้งเป้าหมาย หมายถึง การมีจุดประสงค์ในการกระทำที่ชัดเจน มีการเตรียมการ คาดการณ์ วางแผนการเรียน การทำงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ประสบผลตามที่มุ่งหวังไว้

1.2 ความตั้งใจมุ่งมั่น หมายถึง ความสนใจ ติดตาม มุ่งหวัง จดจ่อกับการกิจกรรมการเรียน มีความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เพื่อความพึงพอใจของตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

1.3 ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค หมายถึง ความขยันขันแข็ง เอาใจใส่ ไม่ย่อท้อต่อภารกิจที่ยุ่งยาก และมีวิธีการรับมือกับอุปสรรคหรือปัญหาต่าง ๆ

1.4 ความทะเยอทะยาน หมายถึง ความใฝ่ฝัน มุ่งมั่น ตั้งใจ สนใจจดจ่อในการติดตามความก้าวหน้าในภารกิจที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเป็นผลงานที่ดีตลอดถึงความก้าวหน้าในชีวิต ด้วยความรู้ความสามารถของตนเอง

2. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน (perceived self-efficacy in study) หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเองว่าตนเองมีความสามารถในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน หรือแก้ไขปัญหาการเรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านศักยภาพทางการเรียน หมายถึง มุมมอง การรับรู้ ความเข้าใจของตนเอง เกี่ยวกับความสามารถในการแก้ปัญหาในการเรียนจาก ประสบการณ์ความสำเร็จที่ผ่าน ๆ มา ซึ่งแสดงถึงความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ก่อให้เกิดการปรับตัว และมีวิธีการเรียน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

2.2 ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น หมายถึง ความมีเอกลักษณ์ สามารถเป็นตัวอย่าง ให้กับผู้อื่นตลอดจนมีคุณลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน อันเกิดจากความมุ่งมั่นและพยายามในการเรียน ตั้งใจศึกษา ค้นคว้า พัฒนาตนเองเพื่อโอกาส เข้าทำงานหรือศึกษาต่อในอนาคต

2.3 ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการชักจูงผู้อื่น ให้เกิดการพัฒนาตนเองในการเรียนจากความสมัครใจ ให้ความร่วมมือในการเรียน เต็มใจในการทำงานกลุ่ม ยอมรับความคิดเห็นและคล้อยตาม

2.4 ด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก หมายถึง ความสามารถในการจัดการกับ ความเครียด ความกดดัน และปัญหาจากการเรียน เมื่อมีอุปสรรคในการเรียนสามารถ กระตุ้นตนเองให้ใช้ความพยายามในการเผชิญหน้า แก้ไขสถานการณ์ด้วยความอดทน

3. เจตคติต่อการเรียน (attitudes toward study) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ที่ส่งผล ให้เกิดการกระทำของนักศึกษาโดยตรงหรือทางอ้อมต่อการเรียน ซึ่งจะแสดงออกมา ทัศนคติทางใดทัศนคติทางหนึ่ง ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ความคิดต่อการเรียน หมายถึง การใช้เหตุผลและผลทำความเข้าใจในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับการเรียน

3.2 ความรู้สึกต่อการเรียน หมายถึง การใช้อารมณ์ ในลักษณะ ความชอบ หรือไม่ชอบ มีความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ซึ่งจะแสดงออกมาทัศนคติทางใดทัศนคติทางหนึ่ง ต่อการเรียน

3.3 พฤติกรรมต่อการเรียน หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความพร้อม ความตั้งใจ ความขยัน ต่อการเรียน

4. บทบาทของครอบครัว (the role of the family) หมายถึง สภาพการต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับครอบครัวของนักศึกษา ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ คือ

4.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ที่สมาชิกในครอบครัว มีต่อกัน มีความรัก ความห่วงใย เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน เคารพบทบาทของกันและกัน ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ความคาดหวังของครอบครัว หมายถึง ครอบครัวมีความมุ่งหมาย จัดการ และคาดหวังต่อตัวนักศึกษาเกี่ยวกับผลการเรียน เป้าหมายในอนาคตด้านการเรียนและการทำงาน

5. การกำกับตนเองในการเรียน (self-regulation in study) หมายถึง การกำหนด เป้าหมาย ด้วยการวางแผนจัดการควบคุมและปรับปรุงการเรียนของตน ด้วยความพยายาม เพื่อประสพผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

5.1 การใช้ยุทธวิธีทางปัญญา (cognitive strategy use) หมายถึง กลวิธีที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการทางความคิด ที่บุคคลกำหนดขึ้นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความขยัน หมั่นฝึกฝน ทบทวนความรู้ มีวิธีการที่ใช้ในการเรียนหลากหลาย

5.2 การกำกับตนเอง (self-regulation) หมายถึง การกำกับความคิดให้มี ความตระหนักในงานและสามารถใช้ยุทธวิธีในการเรียนและทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ด้วยความมุ่งมั่น อดทน พยายาม และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

6. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง หมายถึง นักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย-รามคำแหง โดยผ่านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วย การรับรู้ ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้มีการศึกษาเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation)
 - 1.1 ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.3 ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (perceived self-efficacy)
 - 2.1 ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง
 - 2.2 แนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน
 - 2.3 การเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง
 - 2.4 วยร่นกับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตน
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตน
3. เจตคติต่อการเรียน (attitudes toward study)
 - 3.1 ความหมายของเจตคติ
 - 3.2 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 3.3 การสร้างเจตคติ
 - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ
4. บทบาทของครอบครัว (the role of the family)
 - 4.1 ทฤษฎีระบบครอบครัว
 - 4.2 ความสำคัญของความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - 4.3 ความคาดหวังของครอบครัว
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

5. การกำกับตนเองในการเรียน (self-regulation in study)

5.1 ความหมายของการกำกับตนเอง

5.2 แนวคิดทฤษฎีการกำกับตนเอง

5.3 กระบวนการในการกำกับตนเอง

5.4 องค์ประกอบของการกำกับตนเอง

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง

6. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีนักวิชาการและนักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

Atkinson (1966, pp. 240-241) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องถูกประเมินหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานอันดีเลิศ โดยผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่บุคคลพอใจเมื่อกระทำจนสำเร็จ หรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่เสร็จ

McClelland and Others (1953, pp. 110-111) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความต้องการของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีการตั้งมาตรฐานการแข่งขันกับตนเองที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีกว่าบุคคลอื่น ๆ มีความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ มีความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความรู้สึกวิตกกังวลเมื่อล้มเหลว

Murray (1964, p. 19) อธิบายความหมายของความต้องการผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการที่จะได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยากจะควบคุมจัดกระทำ หรือ

จัดระเบียบทั้งวัตถุ บุคคล หรือความคิด ทั้งนี้ จะมีการกระทำสิ่งเหล่านี้อย่างรวดเร็ว เพื่อจะเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงเป้าหมายตามขีดความสามารถของตนเองที่เหนือผู้อื่น

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2550, หน้า 172) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผล ตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้ เพื่อประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตนตั้งไว้

จากความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงขับ แรงกระตุ้น ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ให้ประสบผลสำเร็จ

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาที่เป็นผู้นำในการวิจัยและสร้างทฤษฎีอธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอยู่หลายท่าน ในที่นี้จะกล่าวถึง ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1961) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1964) และทฤษฎีของ Murray (1938) โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland

McClelland (1961, pp. 205-206) ได้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ว่า มนุษย์ทุกคนต้องการความสำเร็จ ก่อนการตัดสินใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นต้องมั่นใจว่าจะได้รับผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งแตกต่างจากความเป็นจริง เพราะบุคคลไม่สามารถแก้ไขหรือคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลตอบแทนที่จะได้รับ ทั้งนี้ การจะก้าวไปสู่ความสำเร็จอาจเกิดขึ้นได้เฉพาะบางคน สำหรับคนที่ต้องเผชิญกับความผิดพลาด จะทำให้กลัวความล้มเหลว แต่อย่างไรก็ตามบุคคลสามารถพัฒนาแรงจูงใจเพื่อเป็นแรงผลักดันให้กระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพื้นฐานทางวัฒนธรรมของสังคม การอบรมเลี้ยงดู รวมทั้งผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังส่งผลต่อสังคมนั้นด้วย โดย McClelland (1961) มีทัศนะว่า การอบรมเลี้ยงดูและวัฒนธรรมของสังคมที่เน้นความสำเร็จจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางสังคม (achieving society) ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมในสังคมสัมฤทธิ์ จะทำให้พ่อแม่อบรมเลี้ยงดู

ลูกโดยเน้นความสัมฤทธิ์ผลตามบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้นพ่อแม่ก็มักจะฝึกให้ลูกรู้จักช่วยตัวเองฝึกการคิดแก้ปัญหาและการเสริมแรงพฤติกรรมที่มุ่งความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนและการทำงาน การอบรมเลี้ยงดูดังกล่าวจะพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นคนที่ต้องการความสำเร็จ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เขาถืออยู่นั้นก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่อไปในอนาคต

จากทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1961) สามารถสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพื้นฐานทางวัฒนธรรมของสังคม การอบรมเลี้ยงดูรวมทั้งผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีอิทธิพลต่อสังคมที่เป็นผลมาจากบรรทัดฐานของสังคมนั้น ๆ ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ส่งเสริมให้บุตรของตนเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

2. ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1964)

Atkinson (1964, pp. 240-268) ได้เสนอแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นโมเดลเชิง-คณิตศาสตร์โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีการตัดสินใจ (theory of decision making) เพื่อทำนายแนวโน้มของพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ Atkinson (1964) เชื่อว่า สิ่ง que กระตุ้นให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

2.1 แนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จ ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังหรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และคุณค่าของสิ่งล่อใจของความสำเร็จ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นเป็นคุณลักษณะทางบุคลิกภาพของบุคคลซึ่งมักมีค่าค่อนข้างคงที่ แต่ตัวแปรอีก 2 ตัว คือ ความคาดหวังหรือโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ และค่าของสิ่งล่อใจจากความสำเร็จในกิจกรรมนั้น ๆ จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะผกผัน กล่าวคือ ถ้าการคาดหวังหรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมีค่อนข้างน้อย (งานยาก) เมื่อทำงานนั้นสำเร็จค่าของสิ่งล่อใจจากความสำเร็จในกิจกรรมนั้น (ความภาคภูมิใจในความสำเร็จ) ย่อมมีค่าสูง ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จมีค่ามาก (งานง่าย) เมื่อทำงานนั้นสำเร็จ ค่าของสิ่งล่อใจจากความสำเร็จ (ความภาคภูมิใจในความสำเร็จ) ย่อมมีค่าน้อย

2.2 แนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ซึ่งได้มาจากผลคูณขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ แรงจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว การรับรู้โอกาสที่จะประสบความสำเร็จและความล้มเหลว และคุณค่าของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว

2.3 การจูงใจจากภายนอกที่จะปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้บุคคลปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นหรือไม่ ได้แก่ แรงจูงใจภายนอกและรางวัลที่เป็นสิ่งล่อใจ

จากแนวโน้มขององค์ประกอบ 3 ประการ สามารถอธิบายได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวกำหนดที่สำคัญของความมุ่งมั่น ความพยายาม ความอดทน เมื่อบุคคลมีการประเมินความคาดหวังโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานอันดีเลิศของตน ก็จะเกิดพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ (achievement oriented behavior) ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลกลัวความล้มเหลว มีความวิตกกังวลว่า ผลของการกระทำนั้นจะเกิดความผิดพลาด ทำให้ได้รับความอับอาย จะแสดงออกมาในลักษณะของการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ แนวโน้มที่บุคคลจะมีพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ ยังเกิดจากอิทธิพลจากภายนอก และความต้องการผลประโยชน์ที่เกิดจากพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ เช่น การได้รับการยอมรับจากสังคม เงินทอง การได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เป็นต้น

จากทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1964) สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวกำหนดที่สำคัญของความมุ่งมั่น ความพยายาม ความอดทน เมื่อบุคคลได้รับทราบถึงโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ เมื่อได้เปรียบเทียบกับมาตรฐานของตนแล้ว จึงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่เกิดจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เรียกว่า พฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ (achievement oriented behavior) ซึ่งเปรียบเสมือนแรงขับภายในที่ทำให้บุคคลมีแนวโน้มจะทำกิจกรรมนั้นต่อไปจนประสบความสำเร็จ

3. ทฤษฎีของ Murray (1938)

Murray (1938, p. 530) กล่าวว่า มนุษย์มีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดจากแรงจูงใจอันมีสาเหตุมาจากความต้องการทางจิตวิทยาพื้นฐาน 27 ประการ ซึ่งหนึ่งในความต้องการทางจิตวิทยาพื้นฐานที่ว่า คือ ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) เนื่องจากมนุษย์มีความปรารถนาอยากมีความสามารถที่เป็นพลังในการเอาชนะอุปสรรค ก่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ Murray (1938) ยังสนใจ

และนำแบบทดสอบ Thematic Apperception Test (TAT) มาใช้วิเคราะห์จินตนาการและความสนใจเพื่อวัดระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแต่ละบุคคลอีกด้วย

จากทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Murray (1938) สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจของมนุษย์เกิดจากความต้องการทางจิตวิทยาพื้นฐาน 27 ประการ หนึ่งในนั้น คือ ความต้องการความสำเร็จ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้สามารถเอาชนะอุปสรรค มีความมุ่งมั่นในการทำสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จได้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีของ McClelland (1961) ซึ่งเป็นผู้ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นเวลากว่า 30 ปี โดยหาวิธีวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และศึกษาลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ทั้งในอเมริกา ยุโรป และเอเชีย วิธีการของ McClelland (1961) มีผู้ให้ความสนใจนำมาศึกษาในเด็กก่อนวัยเรียนจนถึงวัยรุ่น

ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1961) เป็นเวลากว่า 30 ปี McClelland (1961, p. 207) ได้กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ 6 ลักษณะ คือ

1. เป็นคนกล้าเสี่ยงพอสมควร (moderate risk taking) เป็นบุคคลที่สามารถในการตัดสินใจได้ทันทีทันใดด้วยตัวเอง ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย และสิ่งนั้นจะต้องใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ เมื่อประสบความสำเร็จ สิ่งนั้นจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ
2. มีความขยันขันแข็ง (energetic) เป็นบุคคลที่ชอบทำในสิ่งที่แปลกใหม่ มักจะเลือกทำในสิ่งที่ท้าทาย ลงมือกระทำด้วยความอดทน มีความมานะบากบั่น ไม่ว่าจะทำอะไรก็มีความพยายามที่จะทำให้สำเร็จและมักจะมีแนวความคิดที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร
3. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง (individual responsibility) กล่าวคือผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักมีความพยายามในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จด้วยตนเองอย่างอิสระ ไม่ชอบให้ผู้อื่นบงการ และจะคอยปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
4. มีความต้องการทราบผลการตัดสินใจของตนเอง (knowledge of result of decision) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักมีการติดตามผลของการลงมือกระทำ และ

การตัดสินใจของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะแก้ไข ปรับปรุง และหาวิธีการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

5. มีการคาดการณ์ล่วงหน้า (anticipation of future possibilities) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลและมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จหรือการเตรียมตัวรับมือกับปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

6. มีทักษะในการจัดการกับงาน (organization skill)) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะมีการจัดระบบการกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นขั้นตอน ที่ส่งผลให้การดำเนินการกิจต่าง ๆ ราบรื่น สะดวก และรวดเร็ว มีโอกาสประสบความสำเร็จสูง

Hermans (1970, pp. 354-355) ได้รวบรวมลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สามารถอธิบายได้ว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มักมีความทะเยอทะยาน มีความคาดหวังต่อตนเองที่จะประสบผลสำเร็จ มีการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เมื่อประสบปัญหาและอุปสรรคก็จะคิดหาวิธีการแก้ไข และอดทนพยายามที่จะทำต่อไปให้เสร็จ นอกจากนี้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มักให้ความสำคัญกับเวลา มีการวางแผนและมองการณ์ไกล รวมถึง มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความคาดหวังในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ผลงานเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่น

เพราะพรหม เปลิยนกู (2542, หน้า 325-326) กล่าวถึง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักมีลักษณะเป็นผู้ที่แสดงความกล้าตัดสินใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่กลัวความผิดพลาด ชอบการแข่งขันต่อสู้เพื่อเอาชนะสิ่งต่าง ๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรค มีระดับความทะเยอทะยานสูง มีกำลังใจในการทำงาน ด้านลักษณะทางสังคม คือ ต้องการได้รับการสนับสนุน และการยอมรับทางสังคม มีความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานสูงสุด มีความมุ่งมั่นในการกระทำสิ่งที่ยากให้สำเร็จ สามารถคิดตัดสินใจ และลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีการจัดการกับความรู้สึกรับรู้ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นคนขยัน ชอบแสวงหาแหล่งความรู้ ด้วยความมุ่งมั่น และพยายามทำความเข้าใจเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี มีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่ชัดเจน เป็นผู้ที่มีความหวัง ต้องการความสำเร็จในชีวิต

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, หน้า 140) ได้กล่าวถึง ลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ว่า เป็นผู้ที่มีความอดทน บากบั่น พยายาม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ซึ่งแสดงถึงมาตรฐานที่ดีเลิศของความสำเร็จโดยต้องการทำผลงานให้ดีที่สุดในทุกละดับมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ชอบความท้าทาย มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงานอย่างมีหลักการเป็นขั้นตอน และสามารถอธิบายเหตุผลสนับสนุนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย ตลอดจนการได้รับยกย่องในความสามารถอยู่เสมอ

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 199) กล่าวถึง ลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักเป็นผู้ที่กล้าคิด มีความรอบรู้ในการตัดสินใจและมีการติดตามผลการตัดสินใจของตนเอง กล้าเผชิญกับความล้มเหลวหรือความล้มเหลว พยายามทำสิ่งที่ท้าทายความคิดและความสามารถ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่และภารกิจของตนเอง สามารถประเมินสถานการณ์ได้อย่างแม่นยำ

จากการศึกษา ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง สามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความทะเยอทะยาน มุ่งหวังในความสำเร็จเป็นอย่างมาก มีความพยายาม มีความอดทนต่องานที่ยาก และอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน ให้ความสำคัญกับเวลาและรู้จักเลือกแหล่งความช่วยเหลือ มีการทำงานตามมาตรฐานของตนให้ได้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ตลอดจนสามารถจัดการกับระบบและลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค วางแผนแก้ไขปัญหาได้ด้วยตัวเอง จนผลงานเป็นที่โดดเด่นไม่ซ้ำแบบใคร และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

จากการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (achievement motivation) เป็นแรงขับหรือแรงกระตุ้น ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมาตรฐานความเป็นเลิศ ที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ ให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายเป็นการกำหนดจุดประสงค์ในการกระทำที่ชัดเจน มีการเตรียมการคาดการณ์ วางแผนการเรียนรู้ การทำงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ประสบผลตามที่มุ่งหวังไว้
2. ความตั้งใจมุ่งมั่น เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่แสดงถึง ความสนใจ ติดตาม มุ่งหวัง จดจ่อกับการฝึกการเรียนรู้ มีความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ เพื่อความพึงพอใจของตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

3. ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เป็นการแสดงออกในลักษณะของความขยัน-
 ข้นแข็ง เอาใจใส่ ไม่ย่อท้อต่อภารกิจที่ยุ่งยาก และมีวิธีการรับมือกับอุปสรรคหรือปัญหา
 ต่าง ๆ

4. ความทะเยอทะยาน เป็นการแสดงออกในลักษณะของความมุ่งมั่น ตั้งใจ สนใจ
 จดจ่อในการติดตามความก้าวหน้าในภารกิจที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเป็นผลงานที่ดี
 ตลอดถึงความก้าวหน้าในชีวิต ด้วยความรู้ความสามารถของตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีผู้ที่ทำการศึกษาและเล็งเห็นถึงความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจำนวนมาก
 ซึ่งการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนชั้นประถม-
 ศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

Decaro, Decaro, and Johnson (2015) ศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการเรียนรู้ที่
 เกิดจากการพัฒนาในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การที่บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 แตกต่างกันมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง การฝึกให้เด็กมี
 การสำรวจตนเองก่อนการได้รับคำแนะนำหรือการอธิบาย จะช่วยให้เด็กสามารถจัดการ
 กับปัญหาและอุปสรรคได้อย่างเหมาะสม และการที่เด็กได้ฝึกปฏิบัติในการแก้ปัญหาจะเป็น
 การเพิ่มความเชื่อมั่นในการเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
 การที่สำรวจปัญหาก่อนการให้คำแนะนำ สามารถพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาและ
 พัฒนาองค์ความรู้ของเด็กได้

Dickhauser, Dinger, Janie, Spinath, and Steinmayr (2016) ได้ศึกษา เชิงวิเคราะห์
 โครงสร้างของแรงจูงใจที่ใฝ่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายในและ
 การใฝ่สัมฤทธิ์ทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของแรงจูงใจมีความเกี่ยวข้องโดยตรง
 กับแรงจูงใจภายในและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ยังพบว่า ความกลัว
 ในความล้มเหลวและการรับรู้ขีดความสามารถของตนเองมีผลโดยตรงกับการประเมิน-
 ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย จากหลักฐานทั้งหมดบ่งชี้ว่า ความกลัวการล้มเหลวระดับปานกลาง
 และความหวังในการประสบความสำเร็จ สามารถทำนายการใฝ่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายได้

Karaman and Watson (2017) ศึกษา เชิงเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาในอเมริกากับนานาชาติประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อในการจัดการความเครียดจากการเรียนและความพึงพอใจในชีวิต สามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้ร้อยละ 18 และจากการเปรียบเทียบทั้ง 2 กลุ่ม ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Kocaj, Kuhl, Jansen, Pant, and Stanat (2018) ศึกษา การวางแผนการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนการศึกษาพิเศษ จากการวิเคราะห์รายบุคคล พบว่าการวางแผนการเรียนของเด็กพิเศษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพบข้อบ่งชี้ถึงการเปรียบเทียบทางสังคมของเพื่อนร่วมชั้นเรียนส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการวางแผนการเรียน ภาพลักษณ์ทางด้านวิชาการของเด็กพิเศษ และความสนุกในชั้นเรียน

Lin, Yen, and Wang (2018) ศึกษา ผลของระเบียบวิธีการเรียนและแรงจูงใจด้านประสิทธิภาพของการเรียนในระบบธุรกิจ ผลการวิจัยพบความแตกต่างระหว่างประสิทธิภาพของการเรียนในระบบธุรกิจแบบรายบุคคลกับแบบรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านไม่พบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแรงจูงใจในการเรียนกับประสิทธิภาพของการเรียน

Meyer, Fleckenstein, and Koller (2019) ศึกษา ความคาดหวังในคุณค่าของการมีปฏิสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ซึ่งแรงจูงใจเป็นตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในกระบวนการคิดล่วงหน้า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษาวัดผลในองค์ประกอบที่แตกต่างกัน 2 ด้าน คือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาคณิตศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับความเชื่อความคาดหวังในคุณค่าของการปฏิสัมพันธ์และการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่เพิ่มขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังในคุณค่าของการมีปฏิสัมพันธ์มีผลต่อเกรดวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่พบนัยสำคัญกับเกรดวิชาคณิตศาสตร์

Muro, Soler, Cebolla, and Caldellas (2018) ศึกษา การพัฒนาแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ต่ำในนักเรียน ซึ่งกิจกรรมทางจิตวิทยาเชิงบวกเป็นการเพิ่มอารมณ์ทางบวกและการมีสุขภาวะที่ดี ตลอดจนการมีความสุขในชีวิต พบว่า กลุ่มทดลองมีการพัฒนาแรงจูงใจเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม การวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า การทำกิจกรรม

ทางจิตวิทยาเชิงบวกมีผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนและเสริมความก้าวหน้าทางด้านการวิชาการของผู้เรียน

Wasityastuti, Susani, Prabandari, and Rahayu (2018) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจทางวิชาการและอัตลักษณ์ส่วนบุคคลของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยกาดามาตา อินโดนีเซีย ซึ่งแรงจูงใจทางวิชาการมี 3 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก และการขาดแรงจูงใจ การวิจัยพบว่า แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับอัตลักษณ์ส่วนบุคคลของนักศึกษาแพทย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Winston, Train, Rudolph, and Gillette (2018) ศึกษา แรงจูงใจที่มีผลต่อความตั้งใจเรียนของนักศึกษาเกษตรกรรม ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา คือ แรงจูงใจภายนอก และ แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจภายนอก ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า แรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอกสามารถทำนายความตั้งใจเรียนของนักศึกษาเกษตรกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ์ (2548) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับตามปัจจัยที่ส่งผลมากไปน้อย ได้แก่ เจตคติทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นิัยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์โดยปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 68.39

จิตาพันธุ์ มูลผล (2552) ศึกษาเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีของแมคเคลแลนด์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ผลพบว่า (1) ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีของแมคเคลแลนด์เพื่อ

เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพ 85.33/81.03 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 (2) นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิตยา สิทธิเสือ (2553) ศึกษาเรื่องผลของการเสริมสร้างพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านทับช้าง จังหวัดนครราชสีมา จากการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระยะหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในระยะติดตามผลสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บวรวรรณ พุทธพงศ์, นิชกมล เสียงคัง และปรีชาวัลย์ อุหา (2559) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา การวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประวัติดูแลหลังของผู้เรียน ปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้เรียน และปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญ .05

ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ, วทณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ และกิริวัฒน์ นนทะโชติ (2552) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ. ปยุตโต ด้วยวิธีการสอนกระบวนการไตรสิกขา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีการรักษาศีล การเจริญสติตามหลักอิทธิบาท และการพัฒนาปัญญาด้วยหลักโยนิโสมนสิการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้จริง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ผู้เรียนเพิ่มความตั้งใจ ความพยายาม ความเอาใจใส่ และการใช้สติปัญญาไตร่ตรองในการทำงานหรือทำกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล (2555) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน ผลการวิจัยพบว่า (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสนอยู่ในระดับสูง (2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ

นิสิต และ (3) นิสิตที่มีเพศ ภูมิลำเนา อายุ คณะที่ศึกษา และการศึกษาของบิดามารดา ต่างกันมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

อัญญา กลิ่นเทียน (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดียและเกมส์ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษา ดังนี้ (1) ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ได้แก่ มหาวิทยาลัย ระดับชั้น เพศ ผลการเรียน รายได้ของครอบครัว แผนวิชาที่เคยเรียน และประสบการณ์เข้ารับการอบรม เสริมความรู้และทักษะ (2) ลักษณะมุ่งอนาคต-การควบคุมตน และ (3) พฤติกรรมการยอมรับ นวัตกรรมด้านวิชาการ มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดีย และเกมส์

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสำคัญต่อบุคคลที่ควรศึกษาและนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนและ การทำงานเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การศึกษา การเสริมสร้างและ พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กเล็กจนถึงวัยรุ่น โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตน มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Perceived Self-Efficacy หรือ Self-Efficacy ซึ่งผู้ที่มีผลงานมากมายเกี่ยวกับแนวคิดทางด้านการรับรู้ความสามารถ ของตนเอง คือ Bandura (1986) งานของ Bandura (1986) เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา การจัดการกับความเครียด และประเด็นทางสุขภาพ รวมไปถึงงานด้านการศึกษา

นอกจากนี้ ยังมีผู้นิยามและให้ความหมายการรับรู้ความสามารถของตนไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

Baldwin (1998, p. 732) ให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเองไว้ว่าเป็นความเชื่อในความสามารถของตน ในการตัดสินใจ พิจารณา หรือ ควบคุมการกระทำ ด้วยความพยายามความอดทน ซึ่งความเชื่อนี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมในระยะยาว

Bandura (1986, p. 391) ให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การพิจารณาความสามารถของตนถึงความสามารถในการกระทำบางสิ่งบางอย่างได้หรือไม่ และบางครั้งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ซึ่งคาดเดาไม่ได้ และมักจะทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นได้ การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นจะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจความสามารถของตนเองว่า สามารถทำได้ มากกว่าทักษะและความรู้ที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้น และมีผลต่อการตอบสนองทางพฤติกรรมอีกด้วย

Lent and Maddux (1997, p. 241) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นความเชื่อส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับความสามารถของตนในการลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยมีบทบาทมากในทางทฤษฎีสังคมปัญญา และเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้บุคคลก้าวหน้าไปสู่วิถีทางของตน

Schunk (2000, p. 108) ให้ความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนเองไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในความสามารถที่เกิดจากการเรียนรู้หรือพฤติกรรมของตน ในลักษณะของการประเมินทักษะและระดับความสามารถที่ตนเองมีอยู่

Scott (1970) ให้นิยามการรับรู้ความสามารถของตนว่า เป็นมุมมองของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถของตน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในสิ่งที่กระทำและขยายผลของการรับรู้ความสำเร็จนี้ต่อสิ่งต่าง ๆ ในอนาคต

นภาพร ปรีชามารถ (2545, หน้า 31) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง บุคคลมีการตัดสินใจความสามารถของตนว่า สามารถแสดงพฤติกรรมบางอย่างในเหตุการณ์ที่เฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้น หากแต่ว่าเป็นการตัดสินใจว่าตนเองสามารถทำได้หรือไม่

วิลาสลักษ์ ชั่ววัลลี (2543, หน้า 29) ให้ความหมายว่า การรับรู้ความสามารถของตน หมายถึง ความเชื่อในความความสามารถของตนที่จะดำเนินการและจัดการเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุผลตามที่ตนตั้งไว้

จากความหมายการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) สรุปได้ว่า เป็นความเชื่อของบุคคลในการพิจารณาระดับความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ของตนเอง มักส่งผลต่อการตัดสินใจในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตรงหน้าให้ประสบความสำเร็จ เมื่อมีประสบการณ์ด้านความสำเร็จแล้วมักจะขยายผลต่อการลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ในอนาคตอีกด้วย

ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน

จากการศึกษาของ Bandura (1997, pp. 387-389) ค้นพบว่า การที่บุคคลรับรู้ว่าจะตนเองมีความสามารถอย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ที่แสดงถึงอำนาจของการคิดเชิงบวก (power of positive thinking) ผู้ที่มีการรับรู้ว่าจะตนเองมีสมรรถภาพสูง มักจะอดทน มีความวิตกกังวลน้อย มีความสุขและมักจะประสบความสำเร็จสูง มีงานวิจัยกว่า 100 ชิ้น แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองหรือเรียกว่าสมรรถภาพแห่งตนส่งผลทำให้คนงาน มีผลผลิตที่สูงขึ้น (Sajkovic & Luthans, 1998) เมื่อประสบปัญหาบุคคลที่มีการรับรู้สมรรถภาพแห่งตนสูง จะเป็นผู้ที่มีสติและหาทางแก้ไขได้ทันที แทนที่จะหนีโทษตนเอง อันเกิดจากความมัวเมา ความอดทน และเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ เมื่อประสบความสำเร็จจึงเกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่เพิ่มมากขึ้นด้วย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556, หน้า 58-59)

จากทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตน สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเกิดจากการพิจารณาตัดสินความสามารถของตนจากประสบการณ์ความสำเร็จที่ผ่านมา และมีผลต่อการตัดสินใจแสดงพฤติกรรมความสามารถของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลมีการรับรู้สมรรถภาพแห่งตนสูงนั้น มักจะมีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทนสูง และประสบความสำเร็จในที่สุด

การเกิดการรับรู้ความสามารถของตน

รูปแบบของแหล่งพลังงานการรับรู้ความสามารถของตนในขอบเขตของสังคมวัฒนธรรม มี 4 รูปแบบ ดังนี้ คือ (1) ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (mastery experience) (2) การเป็นตัวแบบ (modeling) (3) การพูดโน้มน้าว (verbal persuasion) และ (4) การกระตุ้นทางอารมณ์ (emotional arousal) (Bandura and Simon, 1977, pp. 80-106; Evans อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2556, หน้า 59-60)

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (mastery experience) ถือเป็นแหล่งพลังงานที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ประสบความสำเร็จ อันเป็นกระบวนการทางความคิด ที่ก่อให้เกิดรูปแบบการกระทำ และการควบคุมตนเอง เพื่อสร้างสรรค์และลงมือทำอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในสถานการณ์ต่าง ๆ ของชีวิต ซึ่งจะเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองให้มากยิ่งขึ้น แต่ถ้าหากบุคคลประสบความล้มเหลวซ้ำ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเริ่มต้นก็จะทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองน้อยลง

2. การเป็นตัวแบบ (modeling) คือ สิ่งที่จะส่งเสริมให้บุคคลเกิดการรับรู้ความสามารถของตน ซึ่งจะสูงขึ้นเมื่อตนได้ผลจากการกระทำที่เหนือกว่าบุคคลอื่นในกลุ่มแต่จะลดลงเมื่อผลที่ได้ต่ำกว่า โดยผู้คนมักเปรียบเทียบตนเองกลับกลุ่มในเหตุการณ์ที่คล้าย ๆ กัน เช่น เพื่อนร่วมชั้นเรียน คู่แข่ง ผู้ร่วมงาน หรือผู้ที่กำลังใช้ความพยายามในสถานการณ์ที่คล้าย ๆ กัน Bandura (1986, p. 127) กล่าวว่า การเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น มักส่งผลต่อการเพิ่มระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในทิศทางของการประสบความสำเร็จโดยผ่านการเปรียบเทียบทางสังคม ซึ่งถือว่าเป็นการชี้แนะ นำทาง สอนเทคนิค และวิธีการในการเผชิญกับความท้าทายหรือเหตุการณ์ที่จะประสบในอนาคตต่อผู้สังเกตตัวแบบได้

3. การใช้คำพูดชักจูง (verbal persuasion) การใช้คำพูดที่ทำให้กำลังใจ หรือโน้มน้าวผู้อื่น เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มความเชื่อในความสามารถของตนเอง เกิดความมั่นใจมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการมุ่งความสำเร็จในสิ่งที่ตนกำลังพยายาม และการคงไว้ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น มักเกิดจากการมีคนสำคัญในชีวิต (key person) แสดงให้เขาเชื่อมั่นและยอมรับในตนเองว่า สามารถทำได้ การพูดชักจูงเพียงอย่างเดียวอาจไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับการรับรู้ความสามารถของตน แต่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิดการประเมินตนเอง

ในทางบวก มีการรับรู้ตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น คนที่จะสามารถใช้คำพูดในการโน้มน้าวผู้อื่นได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจปัญหาของตนเองและยอมรับในความบกพร่องของตนได้เสียก่อน การใช้คำพูดโน้มน้าวผู้อื่นจะเป็นการเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตลอดจนความเชื่อมั่นในตนเองและส่งเสริมพัฒนากระบวนการทางความคิดและความรู้สึกอย่างเต็มประสิทธิภาพ

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (emotional arousal) เป็นความพร้อมของร่างกายและอารมณ์ สามารถชี้วัดได้จากตัวกระตุ้นอัตโนมัติทางกายภาพที่เกี่ยวกับความแข็งแรง ความอดทน บุคคลจะมองว่า การอ่อนเพลีย เหนื่อยล้า เป็นตัวชี้วัดของความสามารถในการควบคุมปฏิกิริยาทางอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้การมองศักยภาพของตนเองนั้นผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง โดยทั่วไปบุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้ที่รวดเร็ว หากมีความพร้อมทางอารมณ์ที่จะเรียนรู้และมีอารมณ์เดียวกับสิ่งที่เรียนรู้ทั้งนี้ ความรู้สึกถึงการมีศักยภาพของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากกระบวนการจิตใจและกระตุ้นทางอารมณ์ของตนเอง

จากการศึกษาแหล่งพลังงานที่ส่งเสริมให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถสรุปได้ว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจจนสำเร็จ การเรียนรู้จากการเป็นตัวแบบ การพูดโน้มน้าวชักจูง รวมถึงความพร้อมทางด้านร่างกายและอารมณ์ จะเกิดเป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ซึ่งแหล่งพลังงานเหล่านี้จะกระตุ้นให้มนุษย์ทำหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพในหนทางที่หลากหลายโดยมีการพัฒนาความคิด (cognitive) แรงจูงใจ (motivational) อารมณ์ความรู้สึก (affective) และกระบวนการตัดสินใจ (decisional process) เพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจตลอดจนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองที่เหมาะสม

วัยรุ่นกับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตน

ช่วงชีวิตวัยรุ่นจะเป็นช่วงที่เกิดความยุ่งยากทางจิตสังคม การที่วัยรุ่นจะเปลี่ยนสถานะโดยที่ไม่รู้สึกเสียสมดุลหรือความขัดแย้งเมื่อก้าวเข้าสู่วัยรุ่น จะต้องปรับเปลี่ยนค่านิยมและมาตรฐานของตนเองในสิ่งที่ต้องทำตามสมาชิกทางสังคม ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมีข้อกำหนดจากภายนอก และวัยรุ่นมีแนวโน้มเลือกคบเพื่อนที่มีระบบทางค่านิยมและ

บรรทัดฐานทางพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน ความสำเร็จจากความเล็งและความท้าทายของวัยรุ่นจะขึ้นอยู่กับจุดแข็งและการรับรู้ความสามารถของบุคคลที่จะสร้างขึ้นผ่านประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จมาแล้วในอดีต วัยรุ่นที่ไม่รับรู้ความสามารถของตนเองจะเป็นคนที่เครียดง่ายและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ยาก (Bandura & Simon, 1977, pp. 177-178)

สรุปได้ว่า ในช่วงวัยรุ่นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงต่างมากมาย อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพทางร่างกาย สภาพทางสังคมที่เป็นผู้ใหญ่มากขึ้น การเรียน ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจ ซึ่งวัยรุ่นจะต้องพัฒนาทักษะและสร้างการรับรู้ความสามารถของตนเองผ่านประสบการณ์ความสำเร็จ การเรียนรู้จากตัวแบบ การพุดช้กูง รวมถึงความพร้อมทางด้านร่างกายและอารมณ์ที่พัฒนาเต็มที่ จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ในวัยรุ่นที่ไม่เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองหรือเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ จะมีแนวโน้มเป็นคนที่เครียดง่าย ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ยาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง

มีผู้เห็นความสำคัญและสนใจศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

Ferla, Valcke, and Cai (2009) ศึกษา การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ และภาพพจน์เกี่ยวกับตัวเองด้านวิชาการ: กรณีศึกษาพิจารณาโครงสร้างความสัมพันธ์พบว่า นักศึกษาที่มีภาพพจน์ต่อตัวเองด้านวิชาการสูง จะมีความเชื่อในความสามารถด้านวิชาการสูง และยังสามารถทำนายตัวแปรแรงจูงใจ ในขณะที่การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการสามารถทำนายตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาพพจน์ต่อตัวเองด้านวิชาการไม่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองทางวิชาการ

Vasile, Marhan, Singer, and Stoicescu (2011) ศึกษา การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการและการรู้คิดของนักศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการและการรู้คิดมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้พบว่า ในเพศหญิงและเพศชาย

มีกระบวนการรู้คิดที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการรู้คิดในบริบทของการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการจากการให้คำปรึกษาในการเรียนที่แตกต่างกัน

Khan (2013) ศึกษา การรับรู้ความสามารถของตนทางการเรียน การแก้ปัญหา และการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาหาความเป็นไปได้ทางการศึกษาในอนาคตที่มีหลายตัวแปร เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระบบวิชาการ การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียน ทักษะการจัดการกับความเครียด และ การบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัย พบว่า (1) การจัดการกับความเครียดด้านการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนและการวางแผนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนผลการเรียนเฉลี่ย (2) การรับรู้ความสามารถของตนเองทางการเรียนด้านกับการแปลความและตีความหมายใหม่เชิงบวกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเจริญงอกงาม การยอมรับ และการวางแผน (3) การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับการแก้ปัญหา การใช้สารเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Tavakolizadeh, Tabari, and Akbari (2015) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความไว้วางใจ กระบวนการเมตาคอกนิชันกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ พบว่า ความไว้วางใจแบบมั่นคงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองและสัมพันธ์กับกระบวนการเมตาคอกนิชันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ กระบวนการเมตาคอกนิชันมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นตัวแปรทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการได้ร้อยละ 70

Saricoban (2015) ศึกษา การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการของครูประถมวัยฝึกหัดที่สมัครรับเลือกเข้าปฏิบัติงาน ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ เพศ และอายุที่ต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ

Zander, Brouwe, Jansen, Crayen, and Hannover (2018) ศึกษา วิธีการเรียนที่สัมพันธ์กับการรู้คิด การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน และการพัฒนากระบวนการทางความคิด ซึ่งมีการบูรณาการเข้ากับโครงข่ายสนับสนุนทางการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ เครือข่ายการสนับสนุนด้านวิชาการ และ เครือข่ายการสนับสนุนด้านสังคม ผลการวิจัย

บ่งชี้ว่า นักศึกษาเริ่มการบูรณาการเครือข่ายสนับสนุนด้านวิชาการก่อนที่จะบูรณาการด้านสังคม และนักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนที่สูงจะเป็นแหล่งทรัพยากรด้านวิชาการให้แก่ผู้อื่น ในขณะที่การบูรณาการด้านวิชาการจากรายงานการสังเกตโดยเพื่อน พบว่า การเติบโตของกระบวนการทางความคิด มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถในการเรียน และยังแสดงถึงการบูรณาการโครงข่ายการสนับสนุนทางด้านวิชาการอีกด้วย

จำริญ ดวงงามยิ่ง (2554) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความฉลาดทางจริยธรรม และพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบว่า ข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีระดับพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความฉลาดทางจริยธรรมในระดับสูง การรับรู้ความสามารถของตนเองและความฉลาดทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์อย่างมีนัยสำคัญหาสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ การรับรู้ความสามารถของตนเองและความฉลาดทางจริยธรรมสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ร้อยละ 46.3

วรินทร์ภรณ์ ศิริ (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คือ การกำกับตนเองในการเรียนคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนคณิตศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ภาคเรียนที่ผ่านมา และเพศ ตามลำดับ ส่วนเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์

ศรินาถ จำปาทอง (2558) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองการเห็นคุณค่าในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางกะปิ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางกะปิ พบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางกะปิ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูง มีการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง (2) การรับรู้ความสามารถของตนเองมี

ความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) การเห็นคุณค่าในตนเองโดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องล้วนแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมเป้าหมายของบุคคล ผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง ย่อมมีการแสดงพฤติกรรมที่มุ่งความสำเร็จ และประสบความสำเร็จมากกว่าผู้อื่น จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ควรนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันกับการเรียนและการทำงานอื่น ๆ เป็นอย่างยิ่ง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

เจตคติ (attitude) เป็นคุณลักษณะสำคัญของบุคคลในทางจิตวิทยาสังคม เพราะพฤติกรรมทางสังคมที่บุคคลกระทำต่อกันนั้น จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ย่อมขึ้นอยู่กับเจตคติของแต่ละบุคคล เจตคติจึงเป็นเครื่องชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล

ความหมายของเจตคติ (attitude)

มีนักวิชาการ และนักจิตวิทยาทั้งในและต่างประเทศได้ให้ความหมายของเจตคติในทัศนะที่แตกต่างกัน ดังนี้

Good (1959, p. 48) ให้คำจำกัดไว้ว่า เจตคติ คือ การแสดงออกในลักษณะที่เป็น การสนับสนุนหรือต่อต้านในลักษณะใดลักษณะหนึ่งต่อสถานการณ์บางอย่างของบุคคล

Hamilton (2011, p. 153) กล่าวว่า เจตคติเป็นความคิดและความรู้สึกที่ส่งผลต่อการแสดงออกของบุคคล เช่นเดียวกับ เจตคติที่มีต่อการเรียน ซึ่งเป็นความรู้สึกและความคิดของบุคคลเกี่ยวกับการเรียนรู้และเจตคติต่อการเรียนก็จะส่งผลต่อการแสดงออกของบุคคล

Kendler (1963, p. 572) ให้ความหมายเจตคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมของบุคคลที่มีการแสดงออกในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อบุคคล สถาบัน สถานการณ์ หรือแนวความคิดใด ๆ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549, หน้า 8) กล่าวว่า เจตคติเป็นแนวโน้มการกระทำหรือความคิดความรู้สึกทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคคล

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559, หน้า 366) กล่าวว่า เจตคติเป็นอักษณาสัย (disposition) หรือแนวโน้มที่ส่งผลต่อปฏิกิริยาการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งบุคคล สถานที่ วัตถุ สิ่งของ หรือความคิด (ideas) เจตคติเป็นได้ทั้งทางบวกหรือลบ การที่บุคคลมีพฤติกรรมกล้าเผชิญสิ่งนั้น ๆ แสดงว่า เขามีเจตคติบวกต่อสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามก็จะหลีกเลี่ยงสิ่งนั้นถ้ามีเจตคติลบ เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้และเป็น การแสดงออกถึงค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติเป็นกระบวนการทางจิตใจ เป็นความรู้สึก ความคิดเห็น และท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ และมักจะก่อให้เกิด ความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ๆ ได้

องค์ประกอบของเจตคติ

บุคคลจะสร้างเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งได้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้ (ลัดดา กิติวิภาต, 2554, หน้า 3)

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (cognitive component) เป็นการรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่า เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นอย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะนำมาสู่การเกิดเจตคติ ถ้าบุคคลรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี ก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ถ้ารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางไม่ดี ก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย เช่น สุภาพ อ่อนโยน (รู้ทางที่ดี) จะก่อให้เกิดเจตคติทางบวก ส่วนก้าวร้าว หยาบคาย (รู้ในทางไม่ดี) ก็จะทำให้เกิดเจตคติทางลบ เป็นต้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้านั้น เมื่อเราเกิดความรู้สึกหนึ่งสิ่งใดแล้ว จะทำให้เราเกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี ก็มักจะเกิด

ความชอบหรือพอใจในสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ไม่ดี ก็มักจะไม่นชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ๆ ส่งผลต่อการเกิดเจตคติ

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (action tendency component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมที่จะสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือ หรือในทางทำลายล้าง ขัดขึ้น ต่อสู้ เป็นต้น กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็จะสนับสนุน ถ้ามีเจตคติไม่ดีก็จะแสดงออกมาในรูปของการทำลาย ขัดขึ้น ต่อต้าน เช่น คนที่มีเจตคติที่ดีต่อสุนัขก็จะเอ็นดู เมตตา อยากเลี้ยงสุนัข แต่ถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อสุนัขก็จะไม่เข้าใกล้ ไม่ยอมให้อามาเลี้ยงในบ้านเป็นอันตราย อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าองค์ประกอบด้านแนวโน้มที่จะกระทำเป็นความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

จากการศึกษาองค์ประกอบเจตคติของบุคคลมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ เป็นการรับรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อองค์ประกอบด้านความรู้สึกในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง และมีผลต่อแนวโน้มที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

การสร้างเจตคติ

เจตคติของมนุษย์นั้นได้มาจากกระบวนการที่ค่อนข้างซับซ้อน ซึ่งเรียกว่า สังคมประกิต (socialization) กระบวนการสังคมประกิตหรือกระบวนการอบรมสั่งสอน มีเจตนารมณ์ที่สำคัญ คือ สอนให้มนุษย์รับเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมของสังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับทั้งนี้บุคคลสามารถรับเจตคติได้ 3 วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง รับโดยรับการติดต่อโดยตรง วิธีที่สอง เราสามารถรับเจตคติมาโดยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีเจตคตินั้น ๆ และวิธีสุดท้าย คือ การรับเจตคติที่ลึกซึ้ง โดยกระบวนการสังคมประกิตในครอบครัว เมื่อใดเป็นผู้ใหญ่บุคคลอาจมีโอกาสรับเจตคติใหม่จากกลุ่มคนที่เรานิยมชมชอบ (reference group) การที่บุคคลจะเกิดเจตคติอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (ลัดดา กิติวิภาต, 2554, หน้า 67-71)

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การที่บุคคลมีการเรียนรู้มาอย่างถูกต้อง จะส่งผลต่อการมีเจตคติที่ดี ถ้าเรียนรู้มาแบบผิด ๆ ก็จะทำให้บุคคลมี

เจตคติที่ไม่เหมาะสม หรือถ้ามีประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะมีเจตคติที่ดีแต่ถ้ามีประสบการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็มีแนวโน้มที่จะมีเจตคติไม่ดีด้วย

2. เกิดจากขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งแต่ละสังคมมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การปฏิบัติบางอย่างของบางสังคมจะถูกมองว่าเป็นสิ่งดี แต่อีกสังคมหนึ่งอาจจะมองว่าไม่เหมาะสม ทำให้เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อกันได้ เช่น ชาวฝรั่งเศสจะอนุญาตให้เด็กดื่มเหล้าอุ่นได้ แต่ไม่อนุญาตให้ดื่มน้ำอัดลม ส่วนคนไทยให้เด็กดื่มน้ำอัดลมได้แต่ห้ามดื่มเหล้า ซึ่งจะเห็นได้ว่า สังคมของบุคคลที่ต่างกันก็มักจะมีเจตคติที่แตกต่างกัน

3. เกิดจากการเลียนแบบ เจตคติเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายทอดไปสู่กันได้ ซึ่งมักเกิดจากการซึมซับแนวคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการกระทำของบุคคลที่เคารพนับถือหรือจากบุคคลอื่น ๆ ในลักษณะเห็นพ้องตามกัน ที่เรียกได้ว่าเป็นการเลียนแบบเจตคติของบุคคลที่ชื่นชอบหรือพอใจ เช่น มีเจตคติตามแบบพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน ดารา เป็นต้น

4. เกิดจากการอบรมเลี้ยงดู เนื่องจากพื้นฐานแต่ละครอบครัวมีความรู้ ความคิด และค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน จึงมีการอบรมปลูกฝังในลักษณะที่แตกต่างกันไป ส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวมีความนิยมหรือให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องไม่เหมือนกัน เช่น บางครอบครัวเน้นเรื่องความสะอาด ความซื่อสัตย์ กฎระเบียบ มารยาท การพูด ความสุภาพอ่อนน้อม ซึ่งสมาชิกก็จะมีความรู้สึที่ดีต่อการกระทำสิ่งเหล่านี้ เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีการกระทำพฤติกรรมเหล่านี้เช่นกัน ก็มักจะมีเจตคติที่ดีต่อบุคคลนั้น เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า เจตคติของคนเราจะเป็นอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการสังคมประกิตของบุคคล ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้องให้กับบุตรหลานตั้งแต่เด็ก เพื่อจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้อง ทั้งนี้การที่บุคคลจะมีเจตคติอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับค่านิยมของคน ๆ นั้น โดยผู้คนรอบข้างจะมีอิทธิพลอย่างยิ่ง เนื่องจากบุคคลมักยอมรับและคล้อยตามไปกับบุคคลส่วนใหญ่ที่ให้คุณค่าต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่า มีคุณค่าแก่การปฏิบัติ เช่น ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความกล้าแสดงออก เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งในและต่างประเทศ มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติที่สามารถกล่าวถึงรายละเอียดได้ดังนี้

Sen (2013) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งเจตคติต่อการเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อผู้เรียน ทั้งในระดับการตั้งเป้าหมาย ความสามารถในการจัดการกับปัญหา มุมมองความเชื่อที่มีต่อการเรียน แรงจูงใจภายในแรงจูงใจภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ และประสิทธิภาพในการเรียน จากการศึกษาวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาที่ประเมินใน 4 มิติ ได้แก่ ธรรมชาติของการเรียนรู้ ความวิตกกังวล ความคาดหวัง และการเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการใฝ่สัมฤทธิ์และเพศที่ต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แต่พบการมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนของนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์และนักศึกษาคณะเทคนิควิชาชีพครู

Lee and Lo (2017) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเลือกห้องเรียนภาษา แรงจูงใจ และความชำนาญของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ พบว่า แรงจูงใจที่มีต่อตนเองในอุดมคติสามารถทำนายเจตคติต่อการเลือกห้องเรียนภาษาได้ดีกว่าความชำนาญในภาษา

Altunsoy, Cimen, Gokmen, and Ekici (2011) ศึกษา เชิงวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนของครูที่สมัครรับเลือกเข้าทำงาน การศึกษาวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับธรรมชาติของการเรียน ความคาดหวัง ระดับการเปิดรับกระบวนการเรียนรู้ และความวิตกกังวล สามารถบ่งชี้ได้ว่า สภาพแวดล้อม อารมณ์ สังคม และปัจจัยทางจิตวิทยา ส่งผลโดยตรงกับกระบวนการเรียนรู้

Colomeischi and Colomeischi (2015) ศึกษา อารมณ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนในโรมาเนีย โดยในช่วงแรกของการศึกษา เด็กอนุบาลและประถมศึกษาจะได้รับการฝึกและการส่งเสริมแรงจูงใจในการประสบความสำเร็จในกระบวนการเรียน ซึ่งความสำเร็จในการเรียนก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน เช่น เชาวน์ปัญญา การรับรู้ความสามารถของตนเอง อารมณ์ด้านบวก อารมณ์ด้านลบและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ จากการศึกษาวิจัยพบว่า อารมณ์มีอิทธิพลกับ

เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์และยังสามารถทำนายผลจากการใช้สิ่งเสริมแรงเพื่อจูงใจให้เด็กเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในกระบวนการเรียน

Oroujlou and Vahedi (2011) ศึกษา แรงจูงใจและเจตคติต่อการเรียนภาษา โดยผู้ศึกษาวิจัยให้ความสำคัญกับการสำรวจและวิเคราะห์ห้บทบาทของเจตคติและแรงจูงใจในการเรียนภาษา จากการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบและการประยุกต์ใช้เทคนิคที่หลากหลายจะทำให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ยังค้นพบว่าการประยุกต์ระบบเทคนิคการเรียนและความรู้ทางวิชาการเข้าด้วยกันจะมีผลต่อแรงจูงใจและเจตคติต่อการเรียนภาษาซึ่งทำให้ชั่วโมงเรียนภาษามีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

พิรุณ โปรรย สำโรงทอง (2554) ศึกษาเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู จากการวิจัยพบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อศึกษาเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองพบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำเพา สุภะ และมนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง พบว่า เจตคติต่อการเรียน ลักษณะครูผู้สอน การสนับสนุนทางด้านการเรียนของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และการปรับตัวด้านการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ซึ่งการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น เกิดจากความคิดและความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กล่าวได้ว่า เจตคติมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล เช่น นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนย่อมมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนโดยนักศึกษามีความสนใจเนื้อหาบทเรียน ตั้งใจเรียน เอาใจใส่การเรียน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเจตคติเป็นตัวแปรที่สำคัญและมีบทบาทในทางจิตวิทยาต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่ควรค่าแก่การศึกษาวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

ทางสังคมวิทยา มองว่าธรรมชาติของมนุษย์ เป็นสัตว์สังคม อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีการติดต่อสื่อสาร สัมพันธ์กันเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ในแต่ละกลุ่มสังคมมีลักษณะ และสถานภาพที่แตกต่างกัน รูปแบบความสัมพันธ์และพฤติกรรมจึงไม่เหมือนกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ศึกษาบทบาทของครอบครัว ในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งกลุ่มเครือญาติ ครอบครัว ถือเป็นกลุ่มสังคมปฐมภูมิกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีความใกล้ชิดกัน มีความผูกพันกันทางสายเลือด ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในระดับสูง ส่งผลให้เกิดความสนิทสนมกันมาก มีแนวคิด ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และความสนใจที่ใกล้เคียงกัน จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ระเบียบ วินัย และกฎเกณฑ์ของทุกระบบสังคม ยังเป็นเครื่องมือที่ส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดี (วิระพรรณ จันทร์เหลือง, 2559, หน้า 33-34)

จะเห็นได้ว่า รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในครอบครัว ที่มีการติดต่อสื่อสารเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งครอบครัวจะมีความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูลกันสูงกว่าสังคมกลุ่มอื่น ๆ เพราะมีความสนิทสนม มีความผูกพัน และใกล้ชิดกันมากที่สุด ตามคำกล่าวที่ว่า ความสัมพันธ์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์อย่างปกติสุข

ทฤษฎีระบบครอบครัว

มีการศึกษาและพัฒนาศึกษาเกี่ยวกับครอบครัวหลายทาง มีสมมุติฐานที่สำคัญหลายสมมุติฐาน และสมมุติฐานที่นำมาใช้สำหรับทฤษฎีระบบครอบครัว พูนสุข เวชวิฐาน (2557, หน้า 124-137) สรุปไว้ดังนี้

ทฤษฎีระบบครอบครัว มีหัวใจสำคัญ ก็คือ บทบาทของครอบครัว ที่เกิดขึ้นและพัฒนาได้ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสมาชิกในครอบครัวเป็นกำลังในการขับเคลื่อนและทำหน้าที่ของครอบครัวให้ประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายร่วมกัน เกิดดุลยภาพและการคงอยู่ของครอบครัว เกิดความผูกพันตลอดจนการอุปถัมภ์ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในครอบครัว รวมถึงการที่ผู้ปกครอง

เกิดความคาดหวังในผลที่ได้ลงมือกระทำ คอยเฝ้าดูการเจริญเติบโตของบุตรหลานที่เป็นสมาชิกของครอบครัว ในด้านพัฒนาการของร่างกาย การเรียน ตลอดจนการทำงานและการประสบความสำเร็จในชีวิตของสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว สามารถสรุปว่า ระบบของครอบครัวเกิดจากการขับเคลื่อนที่เป็นไปในลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิก ก่อให้เกิดการพึ่งพากันทางสังคมและเศรษฐกิจ มีความผูกพัน อันจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวได้อย่างมีคุณภาพ

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ความสำคัญของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในครอบครัว หรือความสัมพันธ์ในครอบครัว อันได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสำคัญต่อพัฒนาการและการสร้างบุคลิกภาพ สัมพันธภาพที่ใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองกับบุตรหลาน โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นวัยเรียน จะส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีแก่บุตร เช่น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงและไม่มีปัญหาด้านพฤติกรรม นอกจากนี้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ยังเป็นทักษะที่สำคัญของผู้ปกครอง ที่สามารถสื่อสารอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา กับบุตรได้ส่งผลให้บุตรเจริญเติบโตเป็นคนที่มีความประพฤติดี การเกิดความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ (Bandy & Moore, 2008, pp. 1-7)

1. มีความเคารพซึ่งกันและกัน กล่าวคือ สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็น มีการรับฟัง รวมถึงเคารพในการตัดสินใจและการแสดงออกของสมาชิกในทางที่เหมาะสม
2. มีความเอื้ออาทร ดูแล เอาใจใส่บุตรหลานให้ได้รับความสุข มีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม รวมถึงการดูแลซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ
3. มีความไว้วางใจกัน ให้กำลังใจ ให้อภัยกัน และมีความรับผิดชอบ
4. ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนเองอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ
5. มีความใกล้ชิด สื่อสารกันด้วยความเข้าใจ ใช้หลักเหตุและผล ตลอดจนให้ความอบอุ่นซึ่งกันและกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสัมพันธ์ในครอบครัว เกิดจากการที่สมาชิกในครอบครัว มีการสื่อสารกันด้วยความเข้าใจ ให้ความเคารพ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน จนเกิดความไว้วางใจ ต่อกันที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ความคาดหวังของครอบครัว

จากการทบทวนวรรณกรรม มีนักวิชาการและนักการศึกษาให้ความหมายและความสำคัญของความคาดหวังของครอบครัวที่อธิบายได้ ดังนี้

อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี (2542, หน้า 118) กล่าวว่า ผู้ปกครองเลี้ยงบุตรมักมุ่งหวังหรือคาดหวังให้บุตรเป็นเด็กฉลาดและเก่งมาก เป็นอันดับแรก จึงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาด้านสติปัญญา พยายามส่งเสริมให้บุตรฉลาด และเก่งทุกวิถีทาง

เจียน วันทนิย์ตระกูล (2553) กล่าวถึง ความต้องการของผู้ปกครองในลักษณะ ความต้องการ มุ่งหวังในตัวบุตรหลาน เป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน

นิภา นิธยาน (2530, หน้า 134) กล่าวว่า ผู้ปกครองที่มีความทะเยอทะยานสูง มักจะมุ่งหวังชีวิตในอนาคตของบุตรไว้สูงสุด ซึ่งการกระทำของผู้ปกครองมีผลให้เด็กบางคน มั่นใจหรือเกิดความรู้สึกดีใจที่ใคร่ได้ และความรู้สึกในจิตใจนี้มักเกิดจากผู้ปกครอง 2 ประเภท คือ

1. ผู้ปกครองที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงานมาแล้ว จึงส่งเสริมให้บุตรก้าวไปสู่ความสำเร็จในระดับเดียวกันตน
2. ผู้ปกครองที่ประสบความสำเร็จหรือไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน รวมถึงการขาดโอกาสแสดงความสามารถในวัยที่ผ่านมา จึงผลักดันบุตรโดยหวังให้ประสบความสำเร็จอย่างสูงในชีวิต เพื่อเป็นการชดเชยความรู้สึกของตนที่ขาดแคลน

จากที่กล่าวมาข้างต้นความคาดหวังของครอบครัว เกิดจากการที่ผู้ปกครองมีความทะเยอทะยาน มุ่งหวังในการวางแผนการดำเนินชีวิตให้แก่บุตร ซึ่งมีผลต่อแรงจูงใจและการรับรู้ของเด็กโดยตรง บางคนเกิดความมั่นใจหรือเป็นแรงกดดันเกิดความตึงเครียดแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสมาชิกในครอบครัวและบทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมการศึกษาและการสนับสนุนทักษะทางสังคมให้แก่บุตรหลาน

จากการศึกษาบทบาทของครอบครัว ซึ่งเป็นสภาพการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัว ประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นการแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวต่อกัน มีความรักความห่วงใย เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน เคารพบทบาทของกันและกัน ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความคาดหวังของครอบครัว ครอบครัวจะมีความมุ่งหมาย จัดการ และคาดหวังต่อบุตรหลานเกี่ยวกับผลการเรียน เป้าหมายในอนาคตด้านการเรียนและการทำงาน ซึ่งความคาดหวังของครอบครัวมีผลทำให้เด็กเกิดความมั่นใจหรือเกิดความกดดัน ซึ่งจะแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังจะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

Ly, Zhou, Lui, Guo, Zhang, Lui et al. (2018) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงบันดาลใจของมารดาและบุตรที่มีต่อการศึกษา และความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน มีผลต่อการรับรู้ความสามารถทางการเรียนของบุตร ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า คะแนนดิบของผู้ปกครองและบุตรด้านแรงบันดาลใจต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุตร เมื่อศึกษาเปรียบเทียบในเด็กที่มีแรงบันดาลใจต่ำหรืออยู่ในระดับเดียวกับมารดา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคนที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนต่ำจากการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งผลโดยตรงกับความแตกต่างระหว่างแรงบันดาลใจที่มีต่อการเรียนในมารดาที่มากกว่าบุตร ในทางกลับกันถ้าบุตรมีแรงบันดาลใจต่อการเรียนมากกว่ามารดากลับมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Pan, Yang, Li, Liu, and Liu (2018) ศึกษา ผลของระดับเศรษฐกิจฐานะของครอบครัวชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองต่อการส่งเสริมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์: กรณีศึกษาความเชื่อ บทบาทของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า สถานะทางสังคมและการเงินของครอบครัวมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเชื่อของผู้ปกครอง ซึ่งความเชื่อของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้รูปทรง-เลขาคณิตและการใช้พื้นที่ที่เร็วมีผลมาจากเศรษฐกิจ ผลการวิจัยนี้ชี้ชัดว่า ระดับเศรษฐกิจของครอบครัวชาวจีน มีความสัมพันธ์กับครอบครัวที่สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับความเชื่อในบทบาทของผู้ปกครองที่แตกต่างกันในครอบครัวชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมือง

ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของนักศึกษาพยาบาล ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกันเพื่อน การรับรู้คุณค่าในตนเอง บรรยากาศในการเรียนรู้ ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อตัวนักศึกษา ทักษะคิดต่อการเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ซึ่งตัวแปรทั้ง 6 ด้าน สามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 45.8

นุชนนทร กาพสมุทร์ และประสพชัย พสุนนท์ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยศึกษา 8 ตัวแปร จากปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้คุณค่าในตนเอง ทักษะคิดต่อการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อตัวนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และบรรยากาศในการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน การรับรู้คุณค่าในตนเอง ทักษะคิดต่อการเรียน บรรยากาศการเรียนรู้ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพ

ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ โดยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขา
การโรงแรมและการท่องเที่ยวได้ร้อยละ 47.2

พรฤดี นิธิรัตน์, ราตรี อร่ามศิลป์, คณินนิตย์ พงษ์สิทธิถาวร, คลใจ จองพานิช และ
กมลวรรณ ตาตะคุ (2558) ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพจิตครอบครัวสามวัย
ต่อการรับรู้บทบาทของสมาชิกและสัมพันธภาพในครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า หลัง
เข้าร่วมโปรแกรม สมาชิกมีการรับรู้บทบาทของตนเองในครอบครัวสูงขึ้น และสัมพันธภาพ
ในครอบครัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยม-
ศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จังหวัดราชบุรี. ผลการวิจัยพบว่า
พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต การได้รับแรงสนับสนุน
ทางสังคมจากครอบครัว และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้จากครูอยู่ในระดับมาก
และจากผลการพบว่า การเห็นคุณค่าในตัวเอง การส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครู
ลักษณะมุ่งอนาคต และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว สามารถร่วมกัน
ทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนใน
สังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จังหวัดราชบุรี ได้ร้อยละ 60.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .001

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ
จะเห็นได้ว่า บทบาทของครอบครัวมีผลต่อสังคมประภคิของบุคคล รวมทั้งเป็นกลุ่ม
สังคมพื้นฐานในการดำรงชีวิตของบุคคล ซึ่งการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
การดูแลซึ่งกันและกัน รวมถึงการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข จะทำให้นุตรมีความพร้อมใน
การเติบโตอย่างปลอดภัยและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง

ความหมายของการกำกับตนเอง

จากการศึกษามีนักวิชาการทางการศึกษา นักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

Zimmerman (1989, p. 329) ได้ให้ความหมายของการกำกับตนเอง คือ การที่ผู้เรียนลงมือกระทำและกำกับตนเองเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และทักษะต่าง ๆ โดยมีกระบวนการทางความคิด ไตร่ตรอง พิจารณาความเหมาะสมหรือการรู้จักของตนเอง รวมถึงมีแรงจูงใจในการกระทำสิ่งนั้น ๆ

Pintrich and De Groot (1990, p. 33) ให้ความหมายการกำกับตนเองในการเรียนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่มีการกำหนดเป้าหมายควบคุมและกระบวนการจัดการเกี่ยวกับแหล่งที่มาของความรู้ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของปัจจัยด้านแรงจูงใจของผู้เรียนในการกำหนดเป้าหมายโดยคาดหวังในความสำเร็จและการเรียนรู้ทางปัญญา

คุชฌี ฐวิวัฒนพงษ์ (2555, หน้า 12) ให้ความหมายไว้ว่า การกำกับตนเองในการเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถในการกำหนดเป้าหมายหรือการกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อควบคุมความคิด อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนเอง โดยการกำกับควบคุมพยายามไฝหาความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามที่คาดหวังไว้ด้วยการกระทำของตนเอง

สุภาพรรณ โคตรจรัส (2556) กล่าวว่า ผู้ที่มีการกำกับตนเองในการเรียนหมายถึง ผู้ที่มีการรู้คิดมีแรงจูงใจที่อยากได้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ด้วยการแสวงหาและความพยายามตามความสามารถตนเอง สามารถปรับตัวจากระบบการเรียนในโรงเรียนมาสู่มหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาต้องรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ การเรียนรู้วิธีการกำกับตนเองในการเรียนที่มีประสิทธิภาพจะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักศึกษาปรับตัวและเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เยาวภา แสนเขียว (2557, หน้า 14) กล่าวว่า การกำกับตนเองในการเรียน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายและความคาดหวังในการเรียนโดยมีการวางแผนจัดการควบคุมและ

ปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนของตน มีแรงจูงใจและความพยายามที่จะกำกับตนให้
ไฝหาความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามที่ตั้งเป้าไว้

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การกำกับตนเองในการเรียน หมายถึง การที่
บุคคลกำหนดเป้าหมายและความคาดหวังในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผน
ดำเนินการ จัดการ ควบคุม และปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนของตนอย่างเป็นระบบ
มีระเบียบแบบแผน มีการควบคุมทางปัญญาซึ่งเป็นความสามารถในการคิดก่อนการกระทำ
มีความพยายามที่จะกำกับตนให้ไฝหาความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามที่
ตนเองตั้งเป้าหมายไว้

แนวคิดทฤษฎีการกำกับตนเอง

การกำกับตนเองในการเรียน เป็นตัวแปรที่นักวิจัยหลายทฤษฎีมีความสนใจ
ดังนั้น ในปัจจุบันจึงมีหลักการของการกำกับตนเองในการเรียนรู้ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต
(2539, หน้า 332) กล่าวว่า มีพื้นฐานทางทฤษฎีที่แตกต่างกันอยู่หลายทฤษฎี เช่น ทฤษฎี
การวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (operant) พูดถึงการกำกับตนเอง คือ การที่บุคคลเป็น
ผู้จัดการกับเงื่อนไขและจัดการผลการกระทำด้วยตนเอง ทฤษฎีสรรค์สร้างความรู้
(constructivism) กล่าวถึง การกำกับตนเอง คือ การที่บุคคลพยายามแก้ปัญหาคความขัดแย้งหรือ
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่กับการประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ทฤษฎีของ Vygotsky
อธิบายว่า การกำกับตนเอง คือ พัฒนาการของเด็กในการพูดในใจเพื่อนำความคิดและ
พฤติกรรมของตนเอง ทฤษฎีเมตาคอกนิชัน (metacognition) ให้ความหมายคำว่า
การกำกับตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนมีสติและมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของ
ตนเองพร้อมทั้งมีความสามารถและแนวโน้มที่จะควบคุมกระบวนการเหล่านั้นในขณะที่
เรียนรู้ได้ ทฤษฎี Phenomenological กล่าวถึง การกำกับตนเองในด้านแรงจูงใจว่า
แรงจูงใจที่จำเป็นในการกำกับตนเองได้มาจากโครงสร้างความเป็นตนเองของผู้เรียนเมื่อ
ผู้เรียนเข้าใจว่า ตนเองเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความรับผิดชอบและมี
ความสามารถในการพัฒนาเป้าหมายการเรียนของตนได้ (self-determination) ทฤษฎี
การอ้างสาเหตุ (attribution theory) อธิบายการกำกับตนเองว่า ความสามารถในการควบคุม
ตนเองขึ้นอยู่กับความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลว

ของตนเอง ถ้าบุคคลเชื่อว่า ความสำเร็จในชีวิตของตนเองมีสาเหตุที่สามารถควบคุมได้ บุคคลจะกำกับตนเองได้ ทฤษฎีควบคุมพฤติกรรม (volitional control) อธิบายว่า การกำกับตนเอง หมายถึง การที่ผู้เรียนรักษาเป้าหมายตนเองและใช้กระบวนการจัดการกับแหล่งประโยชน์ของตนเองเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนได้

Zimmerman (1989) ได้วิเคราะห์ลักษณะของการกำกับตนเองในการเรียนรู้จาก ทฤษฎีต่าง ๆ แล้วได้ให้คำจำกัดความลักษณะทั่วไปของการกำกับตนเองในการเรียนรู้ หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองในด้านอภิปัญญา ด้านแรงจูงใจ และด้านพฤติกรรม ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดของการกำกับตนเองในการเรียนโดยทั่วไป ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้านอภิปัญญา (metacognition) ผู้เรียนที่กำกับตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเองโดยมีการวางแผนตั้งเป้าหมายจัดระบบตรวจสอบตนเอง และประเมินตนเองในระหว่างกระบวนการเรียนรู้กระบวนการเหล่านี้ ทำให้ผู้เรียนตระหนักในตนเองมีความรู้และตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะจัดการกับการเรียนรู้ของตนเอง

2. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้านแรงจูงใจ ผู้เรียนจะรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง (self-efficacy) และมีความสนใจแรงจูงใจภายในตนเอง (intrinsic task interest) ที่อธิบายได้ว่า ตนเองเป็นสาเหตุของความสำเร็จหรือความล้มเหลว ทั้งนี้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการกำกับตนเองในการเรียนพบว่าผู้เรียนเหล่านี้ มีความพยายามมาก

3. การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเองโดยการเลือกและจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ หาคำแนะนำและหาข้อมูลที่จะช่วยให้เรียนได้ดีที่สุด สอนตนเองและให้รางวัลตนเองในขณะที่ทำงาน

นอกจากนี้ Zimmerman (1989) กล่าวถึง ทฤษฎีส่วนใหญ่ว่า อธิบายถึงลักษณะที่สำคัญของการกำกับตนเองในการเรียนรู้ไว้ 3 ประการ คือ มีการใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน กลยุทธ์ทางแรงจูงใจและกลยุทธ์ทางพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่บอกถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้ของตนเองและมีกระบวนการด้านแรงจูงใจที่จำเป็น ซึ่งทฤษฎีต่าง ๆ จะอธิบายถึงลักษณะสำคัญ 3 ประการไว้แตกต่างกันซึ่ง Zimmerman (1989) สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของทฤษฎีต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน กลยุทธ์ทางแรงจูงใจ และกลยุทธ์ทางพฤติกรรม อย่างเป็นระบบ Zimmerman (1989) กล่าวว่า เมื่อศึกษาความหมายของคำว่า การกำกับตนเองในการเรียนมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนถึงความแตกต่างระหว่าง กระบวนการกำกับตนเอง (self-regulation process) กับกลยุทธ์ที่ออกแบบมาเพื่อทำให้ กระบวนการทางความคิดมีเหมาะสม (self-regulated learning strategies) กลยุทธ์การกำกับตนเองในการเรียนรู้ คือ การกระทำและกระบวนการที่มุ่งให้ตนเองมีความรู้และทักษะ เพิ่มขึ้นตามที่ผู้เรียนกำหนด

2. มีวงจรการให้ข้อมูลย้อนกลับของตนเอง (self-oriented feedback loop) วงจรนี้ ประกอบด้วยกระบวนการที่เป็นวัฏจักรซึ่งผู้เรียนทำการตรวจสอบประสิทธิภาพของ วิธีการหรือกลยุทธ์การเรียนรู้ของตนเองและมีปฏิกิริยาตอบโต้กับการให้ข้อมูลย้อนกลับ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงภายใน ได้แก่ การรับรู้ตนเองและการเปลี่ยนแปลงภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ที่ใช้ในการเรียนรู้ ทั้งนี้มีทฤษฎีหลายทฤษฎีที่ยอมรับว่า การกำกับตนเองจะขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องของข้อมูลป้อนกลับและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ เช่น ทฤษฎี Phenomenological ที่เห็นว่า วงจรนี้เป็นกระบวนการรับรู้ตนเองภายใน เช่น ความภาคภูมิใจในตนเอง (self-esteem) หรืออัตมโนทัศน์ (self-concept) ขณะที่ทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำ (operant theory) อธิบายวงจรนี้ ในลักษณะ พฤติกรรมภายนอก คือ การบันทึกของตนเอง (self-recording) การสอนตนเอง (self-instruction) หรือการให้แรงเสริมตนเอง (self-reinforcement) โดยจะพยายามเพิ่มเป้าหมายของตนเองให้สูงขึ้นเมื่อผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายขั้นแรกแล้ว

3. มีกระบวนการด้านแรงจูงใจที่มีปฏิสัมพันธ์กัน (interdependent motivational process) เนื่องจากการกำกับตนเองในการเรียนต้องใช้เวลาความตั้งใจและความพยายาม ดังนั้น ผู้เรียนอาจไม่เลือกที่จะกำกับตนเองในการเรียนถ้าผลตอบแทนที่ได้รับจากการเรียน ไม่ตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนได้มากพอ ผลที่ได้จากกระบวนการนี้จะตอบสนองแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมและพอเพียงที่จะให้ผู้เรียนเลือกกำกับตนเองในการเรียน ทฤษฎีเงื่อนไขแบบการกระทำ ได้พูดถึงการกำกับตนเองในการเรียน จะขึ้นอยู่กับรางวัลหรือการลงโทษภายนอก เช่น การได้รับการยอมรับจากสังคม การได้รับการส่งเสริมให้มีสถานภาพสูงขึ้น หรือได้รับสิ่งของตอบแทนเป็นรูปธรรม ในขณะที่

ทฤษฎี Phenomenological มองว่า ผู้เรียนถูกใจให้กำกับตนเองจากลักษณะในภาพรวมของความภาคภูมิใจในตนเอง หรือการบรรลุเป้าหมายชีวิตของตนเองในอุดมคติ (self-actualization) และในระหว่างสองทฤษฎีนี้มีทฤษฎีอื่นที่อธิบายแรงจูงใจในการกำกับตนเองว่า เกิดจากการรับรู้ความสามารถของตนเอง (self-efficacy) การประสบความสำเร็จและความสมดุลของสติปัญญา (cognitive equilibrium) นอกจากนี้ ยังมีหลายทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้และแรงจูงใจเป็นกระบวนการที่ต่างพึ่งพิงกัน (interdependent process) ตัวอย่างเช่น การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นทั้งแรงจูงใจให้เรียนรู้ และเป็นทั้งผลที่ได้จากความพยายามที่จะเรียน ผู้เรียนที่กำกับตนเองในการเรียนที่ไม่เพียงมีปฏิริยาโต้ตอบกับผลการเรียนรู้ของตนเอง แต่ผู้เรียนจะลงมือกระทำเพื่อหาโอกาสเรียนรู้โดยผู้เรียนจะออกแบบกิจกรรมเพื่อที่จะได้สังเกต ประเมิน และปรับปรุงตนเอง เช่น การใช้เวลาในการปฏิบัติ การฝึกความชำนาญเฉพาะทาง หรือการเข้าแข่งขัน ทั้งนี้หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีแรงจูงใจสูงขึ้น คือ ผู้เรียนมีแนวโน้มจะตั้งเป้าหมายสูงขึ้น จะเห็นเมื่อสามารถบรรลุเป้าหมายครั้งแรก

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการกำกับตนเอง และการให้ความหมายของ Zimmerman (1989) สรุปได้ว่า เขาให้ความสำคัญกับองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ กลยุทธ์การกำกับตนเองในการเรียนรู้ (self-regulated learning strategies) การรับรู้ความสามารถของตนเองในทักษะที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (self-efficacy) และการมีความผูกพันกับเป้าหมายของการเรียนรู้ (commitment to academic goals) ทั้งนี้ในภาพรวมจะเน้นถึงวิธีที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอันเป็นกลยุทธ์ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายโดยเชื่อว่า การจูงใจจะทำให้ผู้เรียนใช้กลยุทธ์ในการเรียนรู้ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องขณะเรียน Zimmerman (1989) กล่าวถึง ทฤษฎีปัญญาทางสังคมว่า การกำกับตนเองมีปัจจัย 3 ประการ คือ บุคคล สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรม การกำกับตนเองจึงมิได้เกิดจากกระบวนการภายในตัวบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ในด้านพฤติกรรมด้วย และปัจจัยทั้ง 3 ก็มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539, หน้า 333)

กระบวนการในการกำกับตนเอง

กระบวนการในการกำกับตนเองประกอบด้วย 3 กระบวนการย่อย ดังนี้ (Bandura, 1986)

1. กระบวนการสังเกตตนเอง (self-observation) บุคคลจะไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อการกระทำของตนเองถ้าเขาไม่สนใจว่า เขากำลังทำอะไรกันอยู่ ดังนั้น จุดเริ่มต้นที่สำคัญของการกำกับตนเอง คือ บุคคลต้องรู้ว่ากำลังทำอะไรอยู่เพราะความสำเร็จของการกำกับตนเองนั้นส่วนหนึ่งมาจากความชัดเจนความสม่ำเสมอและความแม่นยำของการสังเกตกับการบันทึกตนเองในกระบวนการสังเกตนั้น (Bandura, 1986) ได้เสนอว่า ควรมีด้านต่าง ๆ ในการพิจารณาอยู่ด้วยกัน 4 ด้าน คือ ด้านการกระทำ ความสม่ำเสมอ ความใกล้เคียงและความถูกต้อง

2. กระบวนการตัดสินใจ (judgement process) ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตนเองนั้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนไม่มากนักถ้าปราศจากการตัดสินว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นที่พึงพอใจหรือไม่ โดยอาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลที่ได้มาจากการถูกสอนโดยตรง การประเมินปฏิกิริยาตอบสนองของสังคมต่อพฤติกรรมนั้น ๆ และจากการสังเกตแม่แบบซึ่ง (Bandura, 1986) ได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการถ่ายทอดมาตรฐานจากกระบวนการแม่แบบ นอกจากการตัดสินใจที่ต้องอาศัยมาตรฐานส่วนบุคคลแล้วปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจก็คือ การเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิงทางสังคมที่ประกอบด้วยการเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานของสังคม การเปรียบเทียบกับตนเอง และการเปรียบเทียบกับกลุ่ม กระบวนการตัดสินใจจะไม่ส่งผลใด ๆ ต่อบุคคลถ้าพฤติกรรมที่ตัดสินใจนั้น ยังไม่มีคุณค่าพอแก่ความสนใจของบุคคล แต่ถ้าพฤติกรรมนั้นมีคุณค่า การประเมินตนเองก็จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลทันที แต่อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลจะสนองตอบต่อกระบวนการตัดสินใจด้วยวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับอารมณ์ สถานะในการกระทำ บุคคลจะรู้สึกภูมิใจถ้าการประเมินความสำเร็จของการกระทำเกิดจากความสามารถหรือการกระทำของตนเองและจะรู้สึกไม่พึงพอใจถ้าการกระทำนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก

3. การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง (self-reaction) เป็นการเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ในลักษณะการประเมินและตัดสินเป็นความพอใจหรือไม่พอใจ ซึ่งมีผลต่อ

การตอบสนองต่อตนเอง เกิดมาตรฐานภายในบุคคลขึ้น ทำให้บุคคลคงระดับพฤติกรรมนี้ไว้ หรือปรับปรุงแก้ไขตนเองเพื่อปรับปรุงผลลัพธ์ให้ดียิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า กระบวนการกำกับตนเองในแต่ละระยะ มีการแสดงพฤติกรรมที่หลากหลาย รวมถึงในรูปแบบความคิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละระยะ ซึ่งล้วนมีความสำคัญต่อการกำกับตนเองทั้งสิ้น

องค์ประกอบของการกำกับตนเอง

Pintrich and De Groot (1990) ได้กล่าวถึง การกำกับตนเองในด้านความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรม อันเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จทางการเรียน โดยมีการกำกับตนเองในการเรียนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จสามารถแยกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. กลยุทธ์การรู้คิด (metacognitive strategies) เป็นวิธีสำหรับการวางแผนการควบคุม และการปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การประเมินตนเอง การตั้งเป้าหมาย หรือ การตรวจสอบเป้าหมายของตนเอง เป็นต้น

2. ผู้เรียนมีการจัดการและควบคุมความพยายามของตนเอง (effort management) เกี่ยวกับการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จโดยมีการวางแผนเป็นขั้นเป็นตอนและรู้จักแหล่งขอความช่วยเหลือ

3. กลยุทธ์ทางปัญญา (cognitive strategies) เป็นวิธีการที่นักเรียนใช้ในกระบวนการคิด การจำ ตามความเป็นจริงในการเรียน ซึ่งจะมีความเข้าใจถึงความแตกต่างของกลยุทธ์ทางปัญญา เช่น การท่องจำ การเชื่อมโยงความรู้ การค้นคว้าหาข้อมูล การทบทวนจากบันทึกต่าง ๆ และการจัดรูปแบบข้อมูล ซึ่งความสามารถทางปัญญาในการเรียนรู้นี้มีรากฐานมาจากการอบรมสั่งสอนตั้งแต่ก่อนวัยเรียนที่มีผลต่อระดับของความสำเร็จ เมื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานของการกำกับตนเองในการเรียนจะพบว่า การกำกับตนเองในการเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญา (cognitive strategies) และด้านการกำกับตนเอง (self-regulation) ซึ่งเป็นการรวมเนื้อหากลยุทธ์การรู้คิด (metacognitive strategies) กับการจัดการและควบคุมความพยายามของตนเอง (effort management) เข้าด้วยกัน ถึงแม้ว่าในตอนแรกจะมีการแยกกันวิเคราะห์เพียงโครงสร้างของเนื้อหาแต่ละด้าน เมื่อไม่มีความแตกต่างกันจึงได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกัน

จากความสำคัญของการกำกับตนเอง สามารถอธิบายได้ว่า การกำกับตนเอง ใน การเรียน (self-regulation study) เป็นการกำหนดเป้าหมายด้วยการวางแผนจัดการควบคุม และปรับปรุงการเรียนของตนด้วยความพยายามเพื่อประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้โดยสามารถแบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. การใช้ยุทธวิธีทางปัญญา (cognitive strategy use) เป็นการใช้กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางความคิด ที่บุคคลกำหนดขึ้นและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีความขยันหมั่นฝึกฝน ทบทวนความรู้ มีวิธีการที่ใช้ในการเรียนหลากหลาย
2. การกำกับตนเอง (self-regulation) เป็นการกำกับความคิดให้มีความตระหนักในงานและสามารถใช้ยุทธวิธีในการเรียนและทำงานจนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ด้วยความมุ่งมั่นอดทน พยายาม และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง

มีผู้ทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเองทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

Modrek (2017) ศึกษา การกำกับกระบวนการทางปัญญาที่ทำนายการเรียน โดยศึกษา 2 ปัจจัย คือ การกำกับตนเองทางปัญญาและการกำกับพฤติกรรมของตนเอง ที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนเกรด 8 ในมหานครนิวยอร์ก จำนวน 156 คน ผลการวิจัยพบว่า การกำกับตนเองทางปัญญา ที่ไม่ใช่การกำกับพฤติกรรมของตนเอง มีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จทางการเรียน

Puranik, Boss, and Wanless (2017) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเอง และการเขียนในระยะเริ่มต้น: กรณีศึกษา มิติที่เฉพาะหรืองานที่ต้องฟังฟัง ผลการวิจัยพบว่า การกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการฝึกเขียนขึ้นต้นด้วยวิธีการสอน โดยเฉพาะเพื่อเพิ่มทักษะการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ บ่งชี้ถึงความสำคัญของการกำกับตนเองที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาการด้านอื่น ๆ ด้วย

Muller (2018) ศึกษา ประสิทธิภาพของเรียนผ่านสื่อการเรียนการสอนโดยการกำกับตนเองในการเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง จากการวิจัยพบว่า การเรียนรู้

ผ่านสื่อการเรียนการสอนโดยการกำกับตนเองในการเรียน มีผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น และการประสบความสำเร็จในการเรียนเหล่านี้ เป็นแหล่งกำเนิด การรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยการรับรู้ความสามารถของตนเอง กลุ่มทดลอง (ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่อโดยการกำกับตนเอง) และกลุ่มควบคุม (ไม่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่อโดยการกำกับตนเอง) ไม่แตกต่างกันในครั้งแรก แต่ในครั้งที่ 2 กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม จึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้ผ่านสื่อโดยการกำกับตนเอง มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละครั้ง

นุชจิรี บุญเกต (2554) ศึกษาเรื่องการนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมในงานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากการวิจัย พบว่า (1) นักศึกษาที่ใช้วิธีการกำกับการเรียนบนเว็บต่างกันในการเรียนแบบผสมผสานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการกำกับตนเองในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการกำกับตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า วิธีการสอนแบบส่งเสริมการรับรู้ความสามารถในการกำกับตนเองมีการทดสอบความรู้ก่อนเรียนและอภิปรายสรุปประเด็นที่เรียน มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาความสามารถในการกำกับการเรียน (regulation ability)

พลรพี ทุมมาพันธ์ (2554) ศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูและกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเองเพียงอย่างเดียวมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งระยะการทดลองและระยะหลังการทดลอง และพบว่า หลังการทดลองค่าเฉลี่ยพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนของกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการกำกับตนเองเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เขาวภา แสนเขียว (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการวิจัย พบว่า (1) นักศึกษามีการกำกับตนเองในการเรียนอยู่ในระดับต่ำ การรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ และความวิตกกังวลอยู่ในระดับต่ำ (2) เมื่อเปรียบเทียบการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เกรดเฉลี่ยสะสมและระดับชั้นการศึกษาต่างกันพบว่า ในกลุ่มที่เกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันไม่พบความแตกต่างในทุกตัวแปร ในกลุ่มชั้นปีพบความแตกต่างในตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างปี 2 และ ปี 3 ส่วนตัวแปรการกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความวิตกกังวลไม่พบความแตกต่าง (3) เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในระดับปริญญาตรี พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความวิตกกังวลกับการกำกับตนเองในการเรียนมีค่าเท่ากับ .478 ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยตัวแปรปัจจัยดังกล่าวร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการกำกับตนเองในการเรียนได้ร้อยละ 22.30 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X2) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (X1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .441 และ .107 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับตนเองส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาฝึกฝนทักษะกลวิธีการกำกับตนเองในการเรียนของเด็กจนถึงวัยรุ่น โดยใช้ทฤษฎีแล้วนำหลักการต่าง ๆ มาวิเคราะห์ข้อมูลเป้าหมายเพื่อให้สามารถกำกับตนเองและประสบความสำเร็จทางการเรียน จากประสบการณ์ที่ได้รับจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีการรับรู้ความสามารถของตนเอง ตลอดจนเกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้ทักษะการกำกับตนเองในเรื่องอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เมื่อกล่าวถึงมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นที่ทราบกันดีว่า มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดการเรียนการสอนแบบตลาดวิชาแห่งเดียวในประเทศไทย ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2514 ซึ่ง รัฐบาลเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าศึกษาโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก และรับไม่จำกัดจำนวน ระบบการศึกษาของ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับ ความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล (ประกอบ คูปรัตน์, 2530, หน้า 187) ดังจะเห็นว่า ในหนึ่งห้องเรียนจะมีนักศึกษาหลากหลายช่วงอายุ ด้วยเหตุนี้ นักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม กล่าวคือ มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้น เอาใจใส่ต่อการเรียน มีการจัดวางแผนการเรียนสำหรับตนเอง และการควบคุมตนเองได้อย่างดี ในขณะเดียวกันจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งต้องมุ่งมั่น พยายามอย่างเต็มที่ มากเท่าที่จะสามารถกระทำได้ (จิรวุฒิ ลิ้มประสิทธิ์, 2556, หน้า 15) จึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความประสงค์

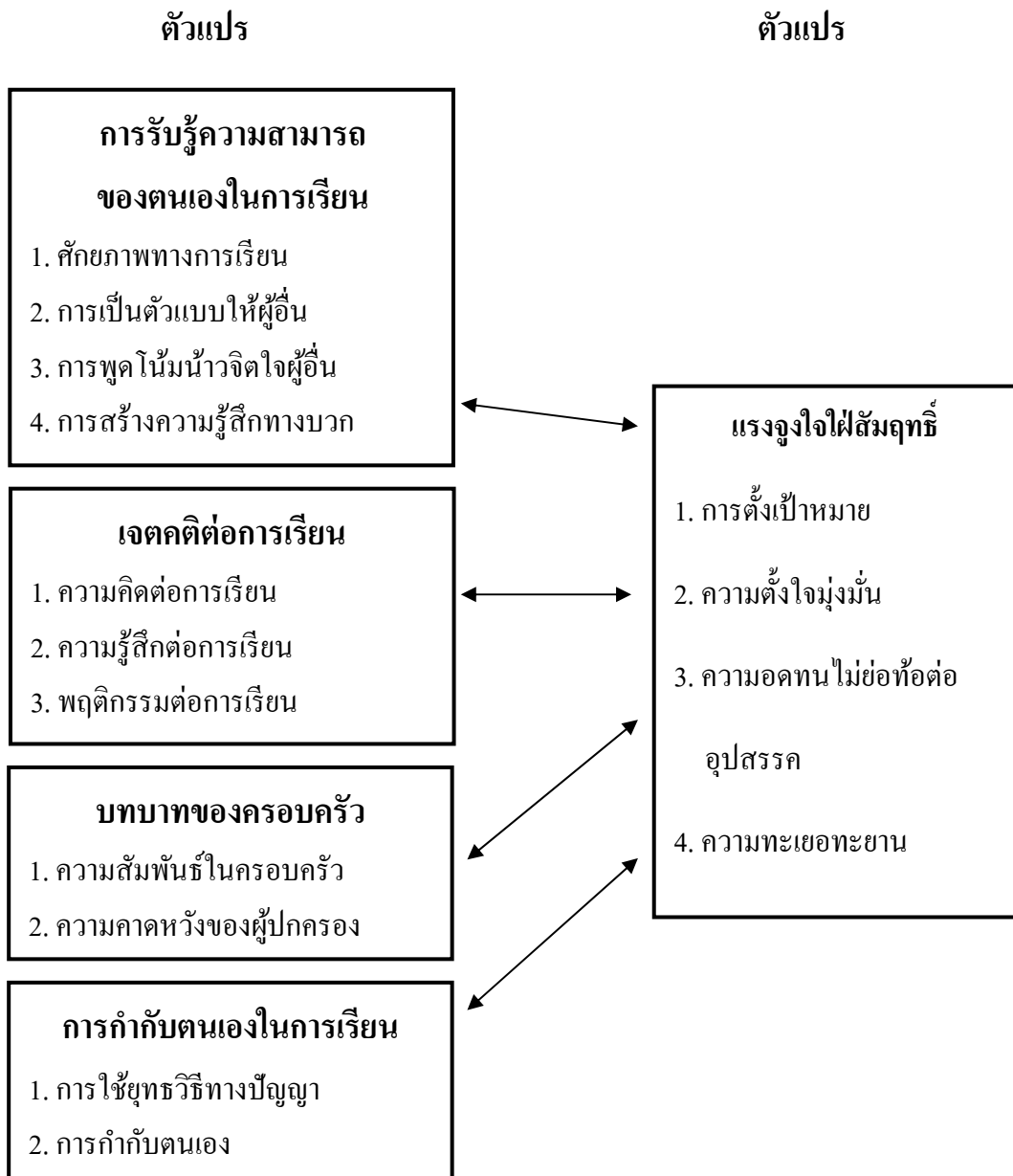
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เปิดทำการเรียนการสอน ในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2557) โดยแบ่ง ออกเป็น 3 วิชาเอก ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) ดังต่อไปนี้

1. วิชาเอกจิตวิทยาการปรึกษา จิตวิทยาการปรึกษา เป็นการศึกษาที่เน้น กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลเพื่อการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา ได้แก่ นักจิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนว นักจิตวิทยาฟื้นฟู เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือผู้มีปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น ผู้ติดยาเสพติด นักโทษ เด็กพิเศษ และเป็นวิทยากรฝึกอบรมในองค์กรต่าง ๆ ทางภาครัฐและเอกชน
2. วิชาเอกจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ศึกษาพฤติกรรมของบุคคลในการทำงานและปรับตัวในหน่วยงานและองค์กร แนวอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา เช่น นักจิตวิทยาบุคลากรทำหน้าที่จัดการ บุคลากรการสรรหาและคัดเลือกประเมินผลการปฏิบัติงานฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งวิจัยและพัฒนาองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน

3. วิชาเอกจิตวิทยาคลินิกและชุมชน จิตวิทยาคลินิกและชุมชนศึกษากระบวนการตรวจประเมินสภาพจิต ตลอดจนการบำบัดผู้ป่วย แนวทางอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา เช่น นักจิตวิทยาคลินิกประจำกลุ่มงานจิตเวชในโรงพยาบาลหรือในหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร หน่วยงานในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานฟื้นฟู รวมทั้งหน่วยงานเอกชน ที่ดูแลเด็กพิเศษและผู้สูงอายุ

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา ทั้ง 3 สาขาวิชาเอกที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อจบการศึกษาแล้วงานรูปแบบงานจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละสาขาที่ประยุกต์หรือนำความรู้ทางจิตวิทยาที่เป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ไปใช้ในลักษณะงานตามสาขานั้น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlation research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาควิชาจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 749 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 261 คน จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการของ Yamane (1967) ในระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และได้สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (propositional stratified sampling) (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามสาขา

สาขา	ประชากร (คน)	ตัวอย่าง (คน)
1. จิตวิทยาการปรึกษา	303	105
2. จิตวิทยาคลินิกและชุมชน	325	113
3. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ	121	42
รวม	749	261

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัด (questionnaire) จำนวน 6 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล
- ชุดที่ 2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน
- ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน
- ชุดที่ 4 แบบวัดบทบาทของครอบครัว
- ชุดที่ 5 แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน
- ชุดที่ 6 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 10 ข้อคำถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สาขาวิชา ปีที่เข้าศึกษา จำนวนหน่วยกิตสะสม ผลการเรียนรวม สถานภาพการเรียน รายได้ของนักศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของบิดามารดา และจำนวนพี่น้อง

ชุดที่ 2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน

แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Bandura, 1997, p. 22) และดัดแปลงข้อคำถามมาจากแบบสอบถาม Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ) ของ Pintrich and De Groot (1990, p. 40) โดยการปรับข้อคำถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 19 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้านศักยภาพทางการเรียน จำนวน 5 ข้อ (ข้อคำถามที่ 1-5) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .682 (2) ด้านการเป็นตัวแทนให้ผู้อื่น จำนวน 4 ข้อ (ข้อคำถามที่ 6-9) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .805 (3) ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น จำนวน 5 ข้อ (ข้อคำถามที่ 10-14) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .710 และ (4) ด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้ง จำนวน 5 ข้อ (ข้อคำถามที่ 15-19) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .655 ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .896 แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยการพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นตรงกับข้อเท็จจริง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน

การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. ข้าพเจ้าเข้าฟังบรรยายทุกครั้งเพื่อสรุปประเด็นสำคัญไว้สำหรับการสอบ					
00. ข้าพเจ้าพยายามเรียนให้ได้เกรดเฉลี่ยสูง ๆ เพราะมีโอกาสในการถูกเลือกมารับเข้าทำงานหรือศึกษาต่อมากกว่าผู้อื่น					
000. ข้าพเจ้ามุ่งมั่นในผลการเรียน จึงตั้งใจเรียนตั้งแต่วันแรกที่เริ่มเรียนเพื่อเกรดที่ดี					
0000. ข้าพเจ้าสามารถรับแรงกดดันและมีวิธีการจัดการ-ความเครียดจากการสอบได้เป็นอย่างดี					

ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 21 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความคิดต่อการเรียน จำนวน 9 ข้อ (ข้อคำถามที่ 1-9) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .889 (2) ด้านความรู้สึกต่อการเรียน จำนวน 7 ข้อ (ข้อคำถามที่ 10-16) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .830 และ (3) ด้านพฤติกรรมต่อการเรียน จำนวน 5 ข้อ (ข้อคำถามที่ 17-21) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .684 ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .904 แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยการพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นตรงกับข้อเท็จจริง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด(ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการเรียน

เจตคติต่อการเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนในห้องเรียนทำให้เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น					
00. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการได้เรียนรู้สิ่งใหม่					
000. ข้าพเจ้าเข้าฟังบรรยายในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ					

ชุดที่ 4 แบบวัดบทบาทของครอบครัว

แบบวัดนี้ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบวัดปัจจัยด้านครอบครัว ของ ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล (2554) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 18 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความความสัมพันธ์ในครอบครัว จำนวน 13 ข้อ (ข้อคำถามที่ 1-13) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .872 และ (2) ด้านความคาดหวังของครอบครัว จำนวน 5 ข้อ (ข้อคำถามที่ 14-18) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .721 ค่าความเชื่อมั่นทั้งชุดเท่ากับ .875 แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยการพิจารณาว่า ข้อคำถามนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด-(ดูตาราง 4)

ตาราง 4

ตัวอย่างแบบวัดบทบาทของครอบครัว

บทบาทของครอบครัว	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. สมาชิกในครอบครัวมีการทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ					
00. ครอบครัวต้องการให้ข้าพเจ้าเรียนให้จบ เพื่อจะได้มีอาชีพที่มั่นคง					

ชุดที่ 5 แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน

แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาข้อคำถามจากแบบวัด Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ) ของ Pintrich

and De Groot (1990, p. 40) ปรับข้อคำถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 26 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญา จำนวน 15 ข้อ (ข้อคำถามที่ 1-15) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .919 และ (2) ด้านการกำกับตนเอง จำนวน 11 ข้อ (ข้อคำถามที่ 16-26) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .858 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุดเท่ากับ .938 แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยการพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นตรงกับข้อเท็จจริง มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด (ดูตาราง 5)

ตาราง 5

ตัวอย่างแบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน

การกำกับตนเองในการเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. ข้าพเจ้าหาวิธีการที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น การทำแผนภูมิความคิด (mind mapping) เป็นต้น					
00. ข้าพเจ้านึกถึงเป้าหมายในสิ่งที่ข้าพเจ้าคาดหวัง เมื่อรู้สึกท้อแท้ เบื่อหน่ายต่อสิ่งที่ทำ					
000. ข้าพเจ้าทำเครื่องหมายเน้นข้อความในขณะที่อ่านเพื่อความสะดวกในการกลับมาทบทวนอีกครั้ง					

ชุดที่ 6 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้รับอนุญาตในการขอใช้แบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของ ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล (2554) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) ด้านการตั้งเป้าหมาย จำนวน 9 ข้อ (ข้อคำถามที่ 1-9) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .742 (2) ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น จำนวน 7 ข้อ (ข้อคำถามที่ 10-16) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .903 (3) ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จำนวน 6 ข้อ (ข้อคำถาม ที่ 17-22) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954 และ (4) ด้านความทะยาน จำนวน 8 ข้อ (ข้อคำถามที่ 23-30) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .926 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุดเท่ากับ .914

แบบวัดนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยให้พิจารณาข้อคำถามนั้นตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (ดูตาราง 6)

ตาราง 6

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0. ข้าพเจ้ามีการตั้งเป้าหมายในการอ่านหนังสือที่ชัดเจน					
00. ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังไว้					
000. ข้าพเจ้าจะทำงานด้วยความอดทนแม้ว่างานนั้นจะใช้เวลานาน					
0000. ข้าพเจ้าใฝ่ฝันที่จะเป็นคนที่มือนาคที่ดีและมีชื่อเสียง					

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน แบบวัดเจตคติต่อการเรียน แบบวัดบทบาทของครอบครัว แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีแนวคิด หลักการ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้าง ปรับปรุง และแก้ไขแบบสอบถาม ตามทฤษฎีที่ศึกษามา จากนั้นนำแบบวัดไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา สำนวนภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา ซึ่งเป็นคณาจารย์จากภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 3 ท่าน (รายนามตาม ภาคผนวก ก)

3. นำแบบวัดทั้งหมดไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2562

4. นำแบบวัดที่ไปทดลองใช้ (try-out) มาแปลผล เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบวัดแต่ละฉบับ และแก้ไขแบบวัดตามการหาค่าความเชื่อมั่น

5. นำแบบวัดที่ได้รับการแก้ไข ไปจัดพิมพ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน

นำแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน จำนวน 20 ข้อคำถาม มาตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ด้วยการนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงโครงสร้าง เนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตลอดจนการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Item-objective congruence Index--IOC) ผลการพิจารณา ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งความถูกต้องเชิงโครงสร้าง และความถูกต้องเชิงเนื้อหา มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตัดข้อคำถามออก 1 ข้อ เหลือข้อคำถามทั้งสิ้น 19 ข้อคำถาม และได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .351 - .709 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุดเท่ากับ .896 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ได้แก่ ด้านศักยภาพทางการเรียน ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น และด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .682, .805, .710 และ .655 ตามลำดับ

2. แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนจำนวน 30 ข้อคำถามมาตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ด้วยการนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงโครงสร้าง เนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตลอดจนการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Item-objective congruence Index--IOC) ผลการพิจารณา ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งความถูกต้องเชิงโครงสร้าง และความถูกต้องเชิงเนื้อหา มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกจากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตัดข้อคำถามออก 9 ข้อ เหลือข้อคำถามทั้งสิ้น 21 ข้อคำถาม และได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .275 - .733 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดเท่ากับ .904 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ด้านความคิดต่อการเรียน ด้านความรู้สึกลต่อการเรียน และด้านพฤติกรรมต่อการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น .889, .830 และ.684 ตามลำดับ

3. แบบวัดบทบาทของครอบครัว

นำแบบวัดบทบาทของครอบครัวจำนวน 25 ข้อคำถาม มาตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ด้วยการนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงโครงสร้าง เนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตลอดจนการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Item-objective congruence Index--IOC) ผลการพิจารณา ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งความถูกต้องเชิงโครงสร้าง และความถูกต้องเชิงเนื้อหา มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับนักศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกจาก

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ตัดข้อคำถามออก 7 ข้อ เหลือข้อคำถามทั้งสิ้น 18 ข้อคำถาม และได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .283 - .800 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุด เท่ากับ .875 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และด้านความคาดหวังของครอบครัว มีค่าความเชื่อมั่น .872 และ .721 ตามลำดับ

4. แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน

นำแบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน จำนวน 30 ข้อคำถาม มาตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ด้วยการนำแบบวัดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเชิงโครงสร้าง เนื้อหา การใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตลอดจนการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Item-objective congruence Index--IOC) ผลการพิจารณา ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.76-1.00 และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามวัดที่ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงทั้งความถูกต้องเชิงโครงสร้าง และความถูกต้องเชิงเนื้อหา มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตัดข้อคำถามออก 4 ข้อ เหลือข้อคำถามทั้งสิ้น 26 ข้อคำถาม และได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .252 - .743 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุด เท่ากับ .938 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญา และด้านการกำกับตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น .919 และ .858 ตามลำดับ

5. แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อคำถาม มาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .252 - .743 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งชุดเท่ากับ .914 ส่วนค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ด้านความอดทนไม่ย่อท้อ

ต่ออุปสรรค และด้านความทะเยอทะยาน มีค่าความเชื่อมั่น .742, .902, .954 และ .926 ตามลำดับ

จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยสรุป ค่า IOC ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ดูตาราง 7)

ตาราง 7

ตารางสรุป ค่า IOC ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบวัด	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน			.896
ด้านศักยภาพทางการเรียน	0.67-1.00	.385 - .705	.682
ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น	1.00	.499 - .709	.805
ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	1.00	.495 - .653	.710
ด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก	1.00	.340 - .532	.655
แบบวัดเจตคติต่อการเรียน			.904
ความคิดต่อการเรียน	1.00	.356 - .773	.889
ความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน	1.00	.275 - .766	.830
พฤติกรรมต่อการเรียน	0.67-1.00	.366 - .607	.684
แบบวัดบทบาทของครอบครัว			.875
สัมพันธภาพในครอบครัว	0.67-1.00	.251 - .723	.872
ความคาดหวังของครอบครัว	0.67-1.00	.343 - .607	.721
แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน			.938
การใช้ยุทธวิธีทางปัญญา	1.00	.433 - .743	.919
การกำกับตนเอง	1.00	.252 - .713	.85
แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์			.914
การตั้งเป้าหมาย			.742
ความตั้งใจมุ่งมั่น			.903
ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค			.954
ความทะเยอทะยาน			.926

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน	ให้ 4 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน	ให้ 5 คะแนน

การแปลผล

การแปลผลระดับค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบอิงเกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82-83) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	ระดับดีมาก
3.51-4.50	หมายถึง	ระดับดี
2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ระดับต่ำ
1.00-1.50	หมายถึง	ระดับต่ำมาก

การแปลผลระดับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียนกับ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (จิรัชย หงส์ยันตรชัย, 2560, หน้า 89)

1	สัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
0.80 ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 1	สัมพันธ์กันสูง
0.60-0.79	สัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
0.40-0.59	สัมพันธ์กันปานกลาง
0.20-0.39	สัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
ต่ำกว่า 0.2 แต่ไม่ถึง 0	สัมพันธ์กันต่ำ
0	ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ทำหนังสือขออนุมัติจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 16-25 มกราคม 2562

2. วางแผนการเก็บข้อมูล

2.1 ยื่นหนังสือขอทราบสถิตินักศึกษาที่ยังคงสถานนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ถึงผู้อำนวยการสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล จากนั้นนำสถิติที่ได้ มาคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane (1967)

2.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล ไปยื่นคณะศึกษาศาสตร์เพื่อขอเก็บ รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2.3 ขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนที่จะเข้าไปขอเก็บข้อมูล พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ ในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมไปถึงหลักเกณฑ์การพิจารณาคะแนนให้กับกลุ่มตัวอย่างใน การเลือกตอบ

3. ทำการแจกแบบวัดไปทั้งสิ้น 261 ฉบับ และได้กลับมารบทั้ง 261 ฉบับ

เมื่อได้แบบวัดครบตามจำนวนแล้ว ได้นำแบบวัดดังกล่าวมาลงข้อมูลใน โปรแกรมสำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัด ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ
2. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของ ครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย-รามคำแหง ใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบทดสอบสมมติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน แบบวัดเจตคติต่อการเรียน แบบวัดบทบาทของครอบครัว แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 261 คน และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2561 ได้ทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) สาขาวิชาเอก (4) จำนวนหน่วยกิตสะสม (5) ผลการเรียนรวม (6) สถานภาพ

การเรียนรู้ (7) รายได้ของนักศึกษา (8) อาชีพของผู้ปกครอง (9) สถานภาพของบิดามารดา และ (10) จำนวนพี่น้อง (ดูตาราง 8)

ตาราง 8

จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	55	21.1
หญิง	206	78.9
รวม	261	100.0
อายุ		
17-18 ปี	4	1.5
19-20 ปี	76	29.1
21-22 ปี	71	27.2
23-24 ปี	37	14.2
มากกว่า 24 ปีขึ้นไป	73	28.0
รวม	261	100.0
สาขาวิชาเอก		
จิตวิทยาการปรึกษา	106	40.6
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ	42	16.1
จิตวิทยาคลินิกและชุมชน	113	44.3
รวม	261	100.0
จำนวนหน่วยกิตสะสม		
น้อยกว่า 36 หน่วยกิต	41	15.7
36-70 หน่วยกิต	88	33.7
71-105 หน่วยกิต	60	23.0
มากกว่า 105 หน่วยกิต	72	27.6
รวม	261	100.0

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลการเรียนรวม		
ต่ำกว่า 1.50	7	2.7
1.51-2.24	58	22.2
2.25-2.74	94	36.0
2.75-3.24	65	24.9
3.25-4.00	37	14.2
รวม	261	100.0
สถานภาพการเรียน		
เรียนอย่างเดียว	139	53.3
เรียนและทำงานด้วย	122	46.7
รวม	261	100.0
รายได้ของนักศึกษา		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	71	27.2
5,001-10,000 บาท	101	38.7
10,001-15,000 บาท	43	16.5
มากกว่า 15,000 บาท	46	17.6
รวม	261	100.0
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	43	16.5
พนักงานเอกชน	30	11.5
ธุรกิจส่วนตัว	70	26.8
ค้าขาย/รับจ้าง	72	27.6
เกษตรกร	40	15.3
อื่น ๆ	6	2.3
รวม	261	100.0
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	133	51.0
แยกกันอยู่	37	14.2

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หย่าร้าง	44	16.9
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	42	16.0
บิดาและมารดาเสียชีวิต	5	1.9
รวม	261	100.0
จำนวนพี่น้อง (นับรวมนักศึกษา)		
1 คน	53	20.3
2 คน	117	44.8
3 คน	57	21.8
4 คนขึ้นไป	34	13.1
รวม	261	100.0

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัย-
รามคำแหง จำนวน 261 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.90 เพศชาย คิดเป็น
ร้อยละ 21.10

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 19-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมา
อายุมากกว่า 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 28 และน้อยสุด อยู่ระหว่าง 17-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.50

สาขาวิชาเอก ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเรียนสาขาวิชาจิตวิทยาคลินิกและชุมชน
คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาเป็นนักศึกษาจิตวิทยาการปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.60
และสาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.10

จำนวนหน่วยกิตสะสม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหน่วยกิตสะสม อยู่ระหว่าง
36-70 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 33.70 รองลงมา มีหน่วยกิตสะสม มากกว่า 105 หน่วยกิต
คิดเป็นร้อยละ 27.60 ส่วนนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยที่สุด มีหน่วยกิตสะสมน้อยกว่า
36 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 15.70

ผลการเรียนรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.25-2.75 คิดเป็น
ร้อยละ 36 รองลงมาผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.75-3.24 คิดเป็นร้อยละ 24.90 น้อยสุด
ผลการเรียนต่ำกว่า 1.50 คิดเป็นร้อยละ 2.70

สถานภาพการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่เรียนอย่างเดียวคิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นนักศึกษาที่เรียนและทำงานด้วย คิดเป็นร้อยละ 46.7

รายได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายรับ 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.70 รองลงมา มีรายรับ ต่ำกว่า 5000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.20 ส่วนนักศึกษาที่มีรายรับ ระหว่าง 10,001-15,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.50

อาชีพของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองของนักศึกษามีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาผู้ปกครองของนักศึกษาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 26.8 น้อยที่สุดผู้ปกครองของนักศึกษามีอาชีพอื่น ๆ (เช่น ข้าราชการบำนาญ ประมง พระ) คิดเป็นร้อยละ 2.30

สถานภาพของบิดามารดา ส่วนใหญ่บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 51 รองลงมา หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 16.90 และน้อยที่สุด บิดาและมารดาเสียชีวิต คิดเป็นร้อยละ 1.90

จำนวนพี่น้อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องรวม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมา นักศึกษามีจำนวนพี่น้องรวม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 น้อยที่สุดนักศึกษามีจำนวนพี่น้อง 4 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.10 คิดเป็น ร้อยละ 59

ตอนที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน

บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน

และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ดูตาราง 9-13)

ตาราง 9

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวม และรายด้าน

การรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการเรียน	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านศักยภาพทางการเรียน	261	3.41	0.64	ปานกลาง
ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น	261	3.60	0.67	ดี
ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	261	3.51	0.62	ดี
ด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก	261	3.51	0.61	ดี
รวม	261	3.51	0.56	ดี

จากตาราง 9 พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.67$) ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.62$) และด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.61$) อยู่ในระดับดี ส่วนด้านศักยภาพทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เจตคติต่อการเรียนโดยรวมและรายด้าน

เจตคติต่อการเรียน	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ความคิดต่อการเรียน	261	4.09	0.72	ดี
ความรู้สึกลึกซึ้งต่อการเรียน	261	3.68	0.65	ดี
พฤติกรรมต่อการเรียน	261	3.34	0.59	ปานกลาง
รวม	261	3.77	0.56	ดี

จากตาราง 10 พบว่า เจตคติต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.77, SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดต่อการเรียน ($\bar{X} = 4.09, SD = 0.72$) และด้านความรู้สึกลต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.68, SD = 0.65$) อยู่ในระดับดี ส่วนด้านพฤติกรรมต่อการเรียน ($\bar{X} = 3.34, SD = 0.59$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของครอบครัวโดยรวมและรายด้าน

เจตคติต่อการเรียน	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	261	3.57	0.76	ดี
ด้านความคาดหวังของครอบครัว	261	3.72	0.78	ดี
รวม	261	3.61	0.70	ดี

จากตาราง 11 พบว่า บทบาทของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.61, SD = 0.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\bar{X} = 3.57, SD = 0.76$) และด้านความคาดหวังของครอบครัว ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.78$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 12

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมและรายด้าน

การกำกับตนเองในการเรียน	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญา	261	3.65	0.67	ดี
2. ด้านการกำกับตนเอง	261	3.60	0.60	ดี
รวม	261	3.63	0.58	ดี

จากตาราง 12 พบว่า การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.63, SD = 0.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญา ($\bar{X} = 3.65, SD = 0.67$) และด้านการกำกับตนเอง ($\bar{X} = 3.60, SD = 0.60$) อยู่ในระดับดี

ตาราง 13

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวมและรายด้าน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	261	3.66	0.63	ดี
2. ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น	261	3.85	0.69	ดี
3. ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	261	3.85	0.73	ดี
4. ด้านความทะเยอทะยาน	261	3.71	0.76	ดี
รวม	261	3.75	0.61	ดี

จากตาราง 13 พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75, SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตั้งเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.66, SD = 0.63$) ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.69$) ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ($\bar{X} = 3.85, SD = 0.73$) และด้านความทะเยอทะยาน ($\bar{X} = 3.71, SD = 0.76$) อยู่ในระดับดีทุกด้าน

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนเจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ดูตาราง 14-17)

ตาราง 14

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การรับรู้ความสามารถ ของตนเองในการเรียน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				
	ด้านการตั้ง เป้าหมาย	ด้านความ ตั้งใจมุ่งมั่น	ด้านความอดทน ไม่ย่อท้อต่อ อุปสรรค	ด้านความ ทะเยอทะยาน	รวม
	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>
1. ด้านศักยภาพในการเรียน	.61*	.51*	.59*	.53*	.63*
2. ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น	.64*	.67*	.60*	.60*	.71*
3. ด้านการโน้มน้าวผู้อื่น	.55*	.60*	.60*	.59*	.65
4. ด้านการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวก	.53*	.60*	.59*	.52*	.62*
รวม	.65*	.69*	.64*	.63*	.73*

* $p < .05$

จากตาราง 14 การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่นล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย ความตั้งใจมุ่งมั่น ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความทะเยอทะยาน อีกทั้งการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนด้านศักยภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย และยังมี ความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และด้านความทะเยอทะยาน นอกจากนี้ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น และการสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางบวกล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย ความตั้งใจมุ่งมั่น ความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และความทะเยอทะยานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เจตคติต่อการเรียน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				
	ด้านการตั้งเป้าหมาย	ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น	ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	ด้านความทะเยอทะยาน	รวม
	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>
1. ด้านความคิดต่อการเรียน	.55*	.62*	.57*	.57*	.65*
2. ด้านความรู้สึต่อการเรียน	.55*	.59*	.55*	.51*	.62*
3. ด้านพฤติกรรมต่อการเรียน	.58*	.61*	.49*	.50*	.62*
รวม	.66*	.72*	.65*	.63*	.75*

* $p < .05$

จากตาราง 15 พบว่า เจตคติต่อการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เจตคติต่อการเรียนด้านความคิดต่อการเรียนและด้านพฤติกรรมต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ส่วนเจตคติต่อการเรียนด้านความรู้สึต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง นอกจากนี้ เจตคติต่อการเรียนด้านความคิดต่อการเรียน ความรู้สึต่อการเรียน และด้านพฤติกรรมต่อการเรียนล้วนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และด้านความทะเยอทะยานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บทบาทของครอบครัว	ด้านการตั้งเป้าหมาย	ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น	ด้านความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	ด้านความ ทะเยอทะยาน	รวม
	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>
1. ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	.49*	.49*	.50*	.36*	.51*
2. ด้านความคาดหวังของครอบครัว	.44*	.46*	.45*	.38*	.48*
รวม	.52*	.52*	.52*	.40*	.55*

* $p < .05$

จากตาราง 16 พบว่า บทบาทของครอบครัวโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า บทบาทของครอบครัวด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านความคาดหวังของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น และด้านความอดทน นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความทะเยอทะยานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับตนเองในการเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเองในการเรียน	ด้านการตั้งเป้าหมาย	ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น	ด้านความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	ด้านความ ทะเยอทะยาน	รวม
	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>
1. ด้านการใช้กลวิธีทางปัญญา	.75*	.76*	.70*	.70*	.82*
2. ด้านการกำกับตนเอง	.77*	.79*	.71*	.70*	.83*
รวม	.79*	.81*	.73*	.72*	.86*

* $p < .05$

จากตาราง 17 พบว่า การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกำกับตนเองในการเรียนด้านการใช้กลวิธีทางปัญญาและด้านการกำกับตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ด้านความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และด้านความทะเยอทะยาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (proportional stratified sampling) จำนวนรวมทั้งสิ้น 261 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัด แบ่งออกเป็น 6 ชุด คือ ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อคำถาม ชุดที่ 2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน จำนวน 19 ข้อคำถาม ชุดที่ 3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียน จำนวน 21 ข้อคำถาม ชุดที่ 4 แบบวัดบทบาทของครอบครัว จำนวน 18 ข้อคำถาม ชุดที่ 5 แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน จำนวน 26 ข้อคำถาม และชุดที่ 6 เป็นแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อคำถาม รวมทั้งสิ้น 124 ข้อคำถาม ลักษณะคำตอบของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว การกำกับตนเองในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 261 ฉบับ และได้แบบสอบถามกลับคืน 261 ฉบับ คิดเป็น 100% และ

นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' product-moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.90 อายุระหว่าง 19-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.10 เรียนสาขาวิชาเอกจิตวิทยาคลินิกและชุมชน คิดเป็นร้อยละ 43.30 มีจำนวนหน่วยกิตสะสม อยู่ระหว่าง 36-70 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 33.70 มีผลการเรียนรวมอยู่ระหว่าง 2.25-2.75 คิดเป็นร้อยละ 36 ด้านสถานภาพการเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เรียนอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 53.3 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.70 ด้านอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 27.60 บิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 51 และมีจำนวนพี่น้องรวม 2 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80

2. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น ($\bar{X} = 3.60, SD = 0.67$) ด้านการพูดโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.62$) และด้านการสร้างความรู้สึกทางบวก ($\bar{X} = 3.51, SD = 0.61$) อยู่ในระดับดี ส่วนด้านศักยภาพทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

3. กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.77, SD = 0.56$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดต่อการเรียน ด้านความรู้สึกลต่อการเรียน และด้านพฤติกรรมต่อการเรียนอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{X} = 4.09, 3.68, 3.58, SD = 0.72, 0.65, 0.61$)

4. กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทของครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.61, SD = 0.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านความคาดหวังของครอบครัวอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{X} = 3.57, 3.72, SD = 0.76, 0.78$)

5. กลุ่มตัวอย่างมีการกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้ยุทธวิธีทางปัญญาและด้านการกำกับตนเองอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{X} = 3.65, 3.60$, $SD = 0.67, 0.60$)

6. กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านความตั้งใจมุ่งมั่น ด้านความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และด้านความทะเยอทะยานอยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{X} = 3.66, 3.85, 3.85, 3.71$, $SD = 0.63, 0.69, 0.73, 0.76$)

7. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .73$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านศักยภาพในการเรียน ด้านการเป็นตัวแบบให้ผู้อื่น ด้านการโน้มน้าวผู้อื่น และด้านการสร้างความรู้สึทางบวกมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .63, .71, .65, .62$)

8. เจตคติต่อการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .75$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดต่อการเรียน ด้านความรู้สึต่อการเรียน และด้านพฤติกรรมต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .65, .62, .62$)

9. บทบาทของครอบครัวโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านความคาดหวังของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .51, .48$)

10. การกำกับตนเองในการเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .86$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้กลวิธีทางปัญญาและด้านการกำกับตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .82, .83$)

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นเพราะการเรียนในระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยรูปแบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นตลาดวิชา ผู้เรียนจะต้องใช้ความพยายามศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักใช้ยุทธวิธีในการเรียน ตระหนักถึงการได้มาซึ่งองค์ความรู้ ตลอดจนสามารถสอนตนเอง ควบคุม กำกับ และประเมินผลการกระทำของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีการกำกับตนเองในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย (ประกอบ คูปรัตน์, 2530, หน้า 130) เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Modrek (2017) ได้ทำการศึกษา การกำกับกระบวนการทางปัญญาและการกำกับพฤติกรรมของตนเองที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าทางการเรียน พบว่า การกำกับตนเองทางปัญญามีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จทางการเรียน จากข้อค้นพบนี้ แสดงถึงความสำคัญของการกำกับตนเองทางปัญญาต่อการประสบความสำเร็จความก้าวหน้าทางการเรียน จะเห็นได้ว่า การกำกับตนเองทั้งทางพฤติกรรม และการกำกับทางปัญญา ล้วนแล้วแต่มีผลต่อการประสบความสำเร็จทางการเรียนทั้งสิ้น นอกจากนี้ พลรพี ทุมมาพันธ์ (2554) ศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง พบว่า ผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่มุ่งสนใจการเรียนมากขึ้น โดยนักเรียนเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของตนเอง โดยใช้กระบวนการทางความคิด หาวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองด้วยตนเองตลอดกระบวนการ ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรมของตนเองด้วยการกำกับตนเองจึงได้ผลค่อนข้างสูง สอดคล้องกันกับ Muller (2018) ศึกษาประสิทธิผลของการเรียนผ่านสื่อการเรียนการสอนโดยการกำกับตนเองในการเรียนกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง พบว่า การเรียนรู้ผ่านสื่อโดยการกำกับตนเองในการเรียนมีผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ที่

เพิ่มมากขึ้นและมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองอีกด้วย ซึ่งศักยภาพในการเรียนรู้ที่มากขึ้นเกิดจากการจัดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และมีวิธีการกำกับตนเองทั้งการกำกับความคิดและพฤติกรรม เป็นไปในทิศทางเดียวกับ นุชจรี บุญเกต (2554) ศึกษาเรื่องการนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมในงานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเทคโนโลยีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า วิธีสอนที่มีการทดสอบก่อนเรียนและอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญในบทเรียนมีผลต่อการพัฒนาทักษะการกำกับตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี ซึ่งการใช้เทคนิคการเรียนการสอนดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาความสามารถในการกำกับตนเอง (regulation ability) ของนักศึกษาปริญญาตรี สอดคล้องกันกับ เขาวภา แสงเขียว (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกำกับตนเองในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การกำกับตนเองในการเรียน มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด และยังเป็นตัวแปรร่วมทำนายได้ถึงร้อยละ 44.1 จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัยจากการศึกษาวิจัยของหลาย ๆ ท่าน ทำให้ทราบว่า การกำกับตนเองก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. เจตคติต่อการเรียนของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เนื่องจาก เจตคติต่อการเรียนเป็นความรู้สึกและความคิดของบุคคลเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเจตคติต่อการเรียนก็จะส่งผลต่อการแสดงออกของบุคคล (Hamilton, 2011, p. 153) การที่คนเราจะประสบความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น ส่วนใหญ่มักจะมาจากความชื่นชอบ สนใจ มีความอยากทำ หรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น เช่น การเรียน ดังนั้นการมีเจตคติต่อการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการวางรากฐาน ซึ่งการศึกษานำไปสู่การประสบความสำเร็จในชีวิต (Smith, 2001) เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Sen (2013) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสำคัญต่อผู้เรียนทั้งในระดับการตั้งเป้าหมาย มุมมองความเชื่อที่มีต่อผลการศึกษาและความสามารถในการจัดการกับปัญหารวมถึงแรงจูงใจที่มีผลต่อกระบวนการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการเรียนทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมี Oroujlou and Vahedi (2011) ศึกษาแรงจูงใจและเจตคติต่อการเรียนภาษา พบว่า วิธีการสอนที่ประยุกต์ใช้เทคนิคที่หลากหลายมีผลต่อแรงจูงใจ

ในการเรียนและส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนสอดคล้องกันกับ ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเป็นตัวแปรทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนจะเป็นอุปสรรคต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจาก เจตคติเป็นความคิดความรู้สึก ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการแสดงพฤติกรรม และวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องได้รับการเรียนรู้ฝึกฝนจนชำนาญตลอดจนความแม่นยำในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยซึ่งจะผิดพลาดไม่ได้ ดังนั้น เจตคติของนักศึกษาพยาบาลจึงมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผลการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ลำเพา สุทะ และมนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลาดกระบัง พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเป็นตัวแปรทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การที่เด็กนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ทำให้เกิดความชอบในวิชาคณิตศาสตร์และมีแนวโน้มที่จะฝึกฝน ทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนมา ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มุ่งหวังความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้ Colomeischi and Colomeischi (2015) ศึกษา อารมณ์และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กนักเรียนในโรมาเนีย พบว่า อารมณ์มีผลต่อเจตคติในการเรียนและยังสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการเรียน

3. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เนื่องจาก การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการตั้งเป้าหมายเพราะการที่นักศึกษาสามารถประเมินตนเองได้ว่า มีความสามารถที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้หรือไม่นั้นนักศึกษาต้องยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังได้ดังที่ Bandura (1986, pp. 395-398) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางเดียวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองได้นั้น ควรจัดการหรือควบคุมไม่ให้ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหรือเป็นตัวขัดขวาง ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้อย่างเต็มที่และมีความมั่นใจที่ประสบความสำเร็จใน

สิ่งที่มุ่งหวัง สอดคล้องกับแนวคิดของ นิภา แก้วศรีงาม (2547, หน้า 76-78) กล่าวว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นการมองตนเองด้วยความภูมิใจและยอมรับในสิ่งที่ตนเองมี รู้สึกยินดีในสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ บุคคลที่มีลักษณะนี้ จะมีความพร้อมและอารมณ์ที่จะมุ่งสู่จุดหมายอันดีงาม

นอกจากนี้ จำเริญ ดวงมัย (2554) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความฉลาดทางจริยธรรม และพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวคือ การรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อการเกิดพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ โดยที่ข้าราชการมีความพยายาม มุ่งมั่น และเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของตนที่ผ่านมา ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่น รวมถึงมีโอกาสใช้ความสามารถ กล้าคิด และกล้าแสดงออก ถึงแม้บางครั้งผลงานจะไม่ได้ตามที่ต้องการ ข้าราชการก็สามารถสร้างอารมณ์ในทางบวก และได้รับการความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาเสมอ ซึ่งสอดคล้องกันกับ Khan (2013) ศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนทางการเรียน การแก้ปัญหา และการบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนมีผลต่อการจัดการปัญหาและการวางแผนทำให้ประสบผลสำเร็จทางการเรียน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Tavakolizadeh et al. (2015) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความไว้วางใจ กระบวนการเมตาคอกนิชันกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านวิชาการ พบว่า ความไว้วางใจแบบมั่นคงสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองและยังสัมพันธ์กับเมตาคอกนิชัน อีกทั้งกระบวนการเมตาคอกนิชันสามารถทำนายการรับรู้ความสามารถของตนเองทางด้านการได้ร้อยละ 70 กล่าวคือนักศึกษาที่มีเมตาคอกนิชันสูงจะรับรู้ความสามารถของตนเองสูงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Zander et al (2018) ศึกษา วิธีการเรียนที่สัมพันธ์กับการรู้คิด การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน และการพัฒนากระบวนการทางความคิด พบว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงจะมีความสามารถในการบูรณาการโครงข่ายการสนับสนุนทางด้านการได้เหมาะสม เกิดการพัฒนากระบวนการทางความคิด มีแรงจูงใจในการเรียนที่สูง จนประสบความสำเร็จในการเรียน จะเห็นได้ว่ากระบวนการทางความคิด

ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง นอกจากนี้ วรินทร์ภรณ์ ศิริ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน จากข้อค้นพบแสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนมีประสบการณ์ในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์อย่างสม่ำเสมอส่งผลให้เกิดการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์สูง เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงเช่นกัน สอดคล้องกับ ศิรินาถ จำปาทอง (2558) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ความสามารถของตนเองการเห็นคุณค่าในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางกะปิ ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นใหม่ ๆ เด็กนักเรียนอาจมีความไม่สบายใจ เกิดความรู้สึกไร้ความสามารถ ไม่สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการเกิดปัญหาความขัดแย้ง ความคับข้องใจหรือไม่มั่นใจ ขึ้นอยู่กับความมั่นใจในความสามารถ หรือความเข้มของการรับรู้ความสามารถของตนเอง จากประสบการณ์ความสำเร็จในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งสามารถแผ่ขยายประสบการณ์เหล่านี้สู่สถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน จนเกิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง จะเห็นได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้นักคลมมุ่งสู่ความสำเร็จตามที่ตนมุ่งหวังไว้

4. บทบาทของครอบครัวของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นเพราะ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามีที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัย เช่น สังคม ประวัติของพ่อแม่ หรือพ่อแม่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงานและผลักดันบุตรให้มีการตอบสนองในความมุ่งหวังของตนเอง (McClelland, 1961) ทั้งนี้ ความต้องการของบิดามารดาจะเป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน (เขียน วันทนียตระกูล, 2553) สอดคล้องกับ ฤทัยรัตน์ ชิดมจล และเปรมฤดี บริบาล (2554) พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กล่าวได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันจากภายในของบุคคล อันเกิดจากการเรียนรู้ปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัย เช่น จากสังคมประภิต

(socialization) ของผู้ปกครอง การที่ผู้ปกครองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ก็จะปลูกฝังส่งเสริมให้บุตรทราบถึงความสนใจในสัมฤทธิ์ผลของตนเองด้วย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ นุชนัตร กาฬสมุทร และประสพชัย พสุนนท์ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และยังเป็นตัวแปรร่วมทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ถึงร้อยละ 47.2 จะเห็นว่าปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลโดยตรงต่อการเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อีกทั้ง Lv et al. (2018) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงบันดาลใจของมารดาและบุตรที่มีต่อการศึกษาและความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่าเมื่อเปรียบเทียบแรงบันดาลใจของบุตรที่เทียบเท่าหรือน้อยกว่า มารดา บุตร มีแนวโน้มจะรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ในทางกลับกัน บุตรที่มีแรงบันดาลใจสูงกว่ามารดาหรือมารดาที่มีแรงบันดาลใจสูง กลับมีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเห็นว่าแรงบันดาลใจของมารดามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จในการเรียนของบุตร ซึ่งสอดคล้องกันกับ Pan et al. (2018) ศึกษา ผลของระดับเศรษฐฐานะของครอบครัวชาวจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองต่อการส่งเสริมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์: กรณีศึกษาความเชื่อ บทบาทของผู้ปกครอง พบว่า สถานะทางสังคมและการเงินของครอบครัวมีผลต่อการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนของบุตร อันเป็นผลมาจากครอบครัวที่มีเศรษฐฐานะระดับดี บุตรมีโอกาสได้รับการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนได้มากกว่าบุตรที่ครอบครัวมีเศรษฐฐานะระดับปานกลางหรือระดับต่ำ กล่าวคือ ครอบครัวที่มีรายได้สูง สามารถส่งเสริมให้บุตรได้เรียนเพิ่มเติม หรือฝึกฝนทักษะมากกว่า ครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางหรือต่ำ ส่วนความเชื่อในบทบาทของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนของบุตรที่แตกต่างกันไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2558) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง การส่งเสริมบรรยากาศ ลักษณะมุ่งอนาคต และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ร้อยละ

60.1 แสดงว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ การที่ครอบครัวมีบทบาทในการสนับสนุนนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย โดยการที่พ่อแม่ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียน รวมทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนให้กับนักเรียน ด้านจิตใจ โดยที่นักเรียนได้รับกำลังใจ การดูแลเอาใจใส่ให้ความรักและความห่วงใยเรื่องการเรียนจากสมาชิกในครอบครัว ทำให้นักเรียนมีกำลังใจในการเรียน ตลอดจนการพูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน

นอกจากนี้ พรฤดี นิธิรัตน์ และคนอื่น ๆ (2558) ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพจิตครอบครัวสามวัย ต่อการรับรู้บทบาทของสมาชิกและสัมพันธภาพในครอบครัว พบว่า หลังเข้าร่วมโปรแกรมสัมพันธภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ซึ่งเป็นผลมาจากการที่สมาชิกในครอบครัวมีการแสดงพฤติกรรมตามบทบาทได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกัน และช่วยเสริมบทบาทซึ่งกันและกันให้มีความชัดเจนมากขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของกันและกันได้ ส่งผลให้ครอบครัวทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านการให้ความรักความอบอุ่นความเอาใจใส่แก่สมาชิก การอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงาม การร่วมกันเผชิญปัญหาของครอบครัว การหารายได้ และจัดหาสิ่งจำเป็นพื้นฐานสำหรับสมาชิก จึงนำไปสู่การมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีขึ้น จะเห็นได้ว่า บทบาทของครอบครัว ซึ่งหมายรวมถึง การแสดงพฤติกรรมตามบทบาทของตนได้อย่างชัดเจน เหมาะสม ตรงตามความต้องการ และสามารถตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้ ทำให้ครอบครัวดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีขึ้น เพราะทุกคนรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง เช่น พ่อแม่ผู้ปกครอง ให้การอบรม เลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น ในขณะที่บุตรหลานก็ให้ความเคารพนับถือ เชื่อฟังคำสั่ง ตลอดจนการพัฒนาตนเอง ตั้งใจศึกษา ใฝ่หาความรู้ จากที่กล่าวมาข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า บทบาทของครอบครัว ทั้งในแง่ของความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว การรับรู้บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวต่อการศึกษาของบุตรหลาน ตลอดจนความคาดหวังในความสำเร็จของบุตรหลานในเรื่องต่าง ๆ ในฐานะครอบครัว ล้วนส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทำให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นหวังในการประสบความสำเร็จทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีการกำกับตนเองและมียุทธวิธีทางปัญญาในการควบคุมปรับปรุงพฤติกรรมในการเรียนของตนเอง เพื่อความสำเร็จตามที่มุ่งหวังในอนาคต
2. ส่งเสริมเจตคติต่อการเรียน จากการศึกษาและรู้สึกดีต่อการเรียน ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งให้เห็นถึงประโยชน์ของการเรียน เพื่อนำไปสู่การประพฤติดีต่อการเรียน อีกทั้งเสริมสร้างการมีจุดหมายหมายโดยการปลูกฝังความสำเร็จในการเรียน
3. ส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน โดยสนับสนุนความเชื่อในความสามารถของตนเองว่าตนเองสามารถเรียนได้และมีความคาดหวังในผลการเรียนอันจะนำมาซึ่งพฤติกรรมที่ดีต่อการเรียนและความสำเร็จในอนาคต
4. ส่งเสริมและจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาครอบครัว เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างชีวิตในครอบครัวให้มีความเข้าใจกันมากขึ้นด้วยการประชุมผู้ปกครอง อีกทั้งยังเป็นการเชื่อมโยงให้สถานศึกษามีความใกล้ชิดกับครอบครัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนหรือนักศึกษา เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน เจตคติต่อการเรียน บทบาทของครอบครัว และการกำกับตนเองในการเรียน เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ต่างระดับชั้นหรือต่างสถาบัน เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

3. สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมการมีแรงจูงใจสัมฤทธิ์ของนักเรียน
หรือนักศึกษา

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วงพัตร์ ภูพันธ์ศรี อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. รองศาสตราจารย์สิริวรรณ สาระนาค อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. อาจารย์ผกาพรรณ นันทะเสน อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก ข

**หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ/แบบสอบถาม
หนังสือขออนุญาตใช้เครื่องมือ และหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล**



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๗๗๗๗

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๖๔๐

๗๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพักตร์ ภูพันธ์ศรี

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือและได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสากายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๒๗๒๔

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์สิริวรรณ สาระนาค

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือและได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสากาญจน์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/สศท/ก๐

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ณัฏฐการณ นันทะเสน

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือและได้พิจารณาว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถพิเศษจึงขออนุญาตเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายาน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๒๗๗๒

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องขออนุญาต
ใช้แบบสอบถามชื่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และปัจจัยด้านครอบครัว จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผล
ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี ของ ดร. ฤทัยรัตน์
ชิดมงคล เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสงี่ยมาน)
ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๐๗๒

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบและประเมินผล (สปว.)

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องขอ
ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ยังคงสภาพนักศึกษาในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา
๒๕๖๑ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสากายน)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๑๐-๘๓๓๕



ที่ ศธ ๐๕๑๘.๐๗/๒๗๐

บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
หัวหมาก บางกะปิ กทม. ๑๐๒๔๐

๖๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์

ด้วย นายทวีชัย คำเพ็ญ รหัสประจำตัว ๕๖๑๒๔๓๐๐๕๓ ปัจจุบันเป็นนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” จำเป็นต้องขอ
อนุญาตแจกแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ ๑๖-๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท. ดร. ศิริพงษ์ เสาภายนอก)

ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๓๓๐-๘๓๓๕

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ตาราง 18

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	0.67	คัดเลือกไว้	11	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 19

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
7	1	คัดเลือกไว้	22	0.33	คัดเลือกออก
8	1	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
11	1	คัดเลือกไว้	26	1	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	27	1	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้	28	1	คัดเลือกไว้
14	1	คัดเลือกไว้	29	0.33	คัดเลือกออก
15	1	คัดเลือกไว้	30	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 20

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดบทบาทของครอบครัว

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	1	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	15	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	19	0.33	คัดเลือกออก
7	1	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
13	0.33	คัดเลือกออก			

ตาราง 21

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	1	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	18	1	คัดเลือกไว้
4	0.67	คัดเลือกไว้	19	1	คัดเลือกไว้
5	0.67	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	21	0.33	คัดเลือกออก
7	1	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	23	0.33	คัดเลือกออก
9	0.67	คัดเลือกไว้	24	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	26	1	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	27	1	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้	28	1	คัดเลือกไว้
14	1	คัดเลือกไว้	29	1	คัดเลือกไว้
15	1	คัดเลือกไว้	30	1	คัดเลือกไว้

ตาราง 22

ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียน

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
1	.593	นำไปใช้	11	.587	นำไปใช้
2	.366	นำไปใช้	12	.515	นำไปใช้
3	.385	นำไปใช้	13	.653	นำไปใช้
4	.495	นำไปใช้	14	.481	นำไปใช้
5	.141	คัดเลือกออก	15	.506	นำไปใช้

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
6	.351	นำไปใช้	16	.647	นำไปใช้
7	.549	นำไปใช้	17	.639	นำไปใช้
8	.532	นำไปใช้	18	.705	นำไปใช้
9	.507	นำไปใช้	19	.709	นำไปใช้
10	.340	นำไปใช้	20	.499	นำไปใช้

ตาราง 23

ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
1	.608	นำไปใช้	15	.697	นำไปใช้
2	.160	คัดเล็อกออก	16	.041	คัดเล็อกออก
3	.773	นำไปใช้	17	.275	นำไปใช้
4	.527	นำไปใช้	18	.673	นำไปใช้
5	.455	นำไปใช้	19	.766	นำไปใช้
6	.493	นำไปใช้	20	.607	นำไปใช้
7	.588	นำไปใช้	21	.471	นำไปใช้
8	.356	นำไปใช้	22	.171	คัดเล็อกออก
9	.431	นำไปใช้	23	.412	นำไปใช้
10	.611	นำไปใช้	24	.000	คัดเล็อกออก
11	.697	นำไปใช้	25	.600	นำไปใช้
12	-.164	คัดเล็อกออก	26	.148	คัดเล็อกออก
13	.451	นำไปใช้	27	.366	นำไปใช้
14	.148	คัดเล็อกออก	28	.532	นำไปใช้

ตาราง 24

ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดบทบาทของครอบครัว

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
1	.513	นำไปใช้	13	.386	นำไปใช้
2	.653	นำไปใช้	14	.508	นำไปใช้
3	.519	นำไปใช้	15	.408	นำไปใช้
4	.508	นำไปใช้	16	.160	คัดเลือกรอก
5	.549	นำไปใช้	17	.523	นำไปใช้
6	.251	นำไปใช้	18	.001	คัดเลือกรอก
7	.518	นำไปใช้	19	.157	คัดเลือกรอก
8	.723	นำไปใช้	20	.343	นำไปใช้
9	.624	นำไปใช้	21	.607	นำไปใช้
10	.380	นำไปใช้	22	.467	นำไปใช้
11	.440	นำไปใช้	23	.005	คัดเลือกรอก
12	.125	คัดเลือกรอก			

ตาราง 25

ค่าอำนาจจำแนก (r) แบบวัดการกำกับตนเองในการเรียน

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
1	.658	นำไปใช้	15	.433	นำไปใช้
2	.578	นำไปใช้	16	.559	นำไปใช้
3	.527	นำไปใช้	17	-.453	คัดเลือกรอก
4	.576	นำไปใช้	18	-.405	คัดเลือกรอก
5	.636	นำไปใช้	19	.611	นำไปใช้
6	.685	นำไปใช้	20	.252	นำไปใช้
7	.743	นำไปใช้	21	.439	นำไปใช้
8	.606	นำไปใช้	22	.601	นำไปใช้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	r	การพิจารณา	ข้อ	r	การพิจารณา
9	.716	นำไปใช้	23	.457	นำไปใช้
10	.584	นำไปใช้	24	.713	นำไปใช้
11	.598	นำไปใช้	25	.641	นำไปใช้
12	.592	นำไปใช้	26	.468	นำไปใช้
13	.638	นำไปใช้	27	.693	นำไปใช้
14	.739	นำไปใช้	28	.686	นำไปใช้

บรรณานุกรม

- กฤตวรรณ ประเสริฐสิทธิ. (2548). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- เจียน วันทนียตระกูล. (2553). แรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างไร. ค้นเมื่อ 22 เมษายน 2559, จาก http://www.lanna.mbu.ac.th/artilces/Intrinsic_Kh.asp
- จำริญ ดวงงามยิ่ง. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความฉลาดทางจริยธรรม และพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เฉลิมพล รุจิรินทร์ และศิริพัฒน์ ประโทนเทพ. (2554). การศึกษาไทยจะไร้ทาง-เยียว... มุมมองปัญหาการศึกษาไทยผ่านระบบการศึกษอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกวิชาการและพัฒนามาตรฐาน-วิทยาศาสตร์ศึกษาในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ฯ (สอวน.).
- ชิดาพันธุ์ มูลผล. (2552). การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีของแมคเคลแลนด์เพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จิรัช หงส์ยันตรชัย. (2560). คอมพิวเตอร์สำหรับนักจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คุณฐิ ฐิวิวัฒนพงษ์. (2555). ผลการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ต้องการกำกับตนเองในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์-วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร ปรีชามารถ. (2545). การสร้างแบบวัดวิธีคิดแบบ โยนิโสมาติการสำหรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- นิตยา สิทธิเชื้อ. (2553). ผลของการเสริมสร้างพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษา-
ประสาทสัมผัสที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนบ้านทับช้าง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชสีมา.
- นิภา แก้วศรีงาม. (2547). ความคิดเชิงบวก (positive thinking) พึงคิดว่าทุกปัญหามีทางออก
ไม่ใช่ทุกทางออกเป็นปัญหา. วารสารวงการครู, 12(1), 76-78.
- นิภา นิธยาชน. (2530). การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- นุชจิ บุญเกต. (2554). การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมในงานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้
ด้วยตนเอง ตามแนวคิดวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเทคโนโลยี-
การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.
- นุชนตร กาพสมุทร์ และประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักศึกษาสาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยวคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัย-
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย,
7(2), 27-40.
- บวรวรรณ พุทธิพงษ์, นิชกมล เสียงดั่ง และปรีชาวัลย์ คูหา. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตสาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์คณะวิทยาศาสตร์
ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. ค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2561,
จาก http://http://jes.rtu.ac.th/rtunc2017/pdf/Poster%20Presentation/Poster%20Presentation/Poster%20กลุ่ม%204%20ศึกษาศาสตร์/PED_88_FULLL.pdf
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
สุวีริยาสาส์น.
- ประกอบ คูปรัดน์. (2530). ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจในสถาบันอุดมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). จิตวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-
พัฒนาศึกษา.

พรฤดี นิธิรัตน์, ราตรี อร่ามศิลป์, คณินนิตย์ พงษ์สิทธิถาวร, คลใจ จองพานิช และกมลวรรณ ตาตะกู. (2558). ผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพจิตครอบครัวสามวัย ต่อการรับรู้ บทบาทของสมาชิกและสัมพันธภาพในครอบครัว. วารสารศูนย์การศึกษา-แพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า, 32(1), 18-33.

พลรพี ทุมมาพันธ์. (2554). ผลการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมของครูที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง. ดุษฎีนิพนธ์วิทยาศาสตร์-ดุสิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิรุณ โปรรย สำโรงทอง. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พูนสุข เวชวิฐาน. (2557). ทฤษฎีครอบครัวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพราะพรรณ เปลี่ยนภู. (2542). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.

ภทรพร ยุทธาภรณ์พินิจ, วทณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ และภีร์วัฒน์ นนทะโชติ. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ. ปยุตโต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สถาบันวิจัยและพัฒนา.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2557). หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยา. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2560, จาก <http://www.edu.ru.ac.th/index.php>

เยาวภา แสณเขียว. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกำกับตนเองในการเรียนของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์-ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เริงรณ ล้อมลาย. (2560). การศึกษากับการประกันคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์-มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี. อุตรธานี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี.*
- ลัดดา กิติวิภาต. (2554). *เจตคติและความคิดเห็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลำพา สุกะ และมนัส ไพฑูรย์เจริญลาภ. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลาดกระบัง. วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง, 22(2), 38-59.*
- วรินทร์ภรณ์ สิริ. (2555). *ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- วิลาสลักษ์ ชวัลลภ. (2543). *ผลของรางวัลภายนอกและการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- วีระพรรณ จันทร์เหลือง. (2559). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียน-สตอร์.
- ศรินาถ จำปาทอง. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองการเห็นคุณค่าในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางกะปิ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา. (2558). *พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ศูนย์วิจัยสุขภาพกรุงเทพ. (2560). *ปัญหาการศึกษา*. ค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <http://www.bangkokhealth.com/health>
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2560). *เด็กไทยวันนี้ ปัจจัยเสี่ยง 10 ด้าน*. ค้นเมื่อ 16 ธันวาคม 2561, จาก <http://www.cydcenter.com>

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). *ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 8).

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561ก). *สภาวะการณ์การศึกษาไทยในสากล ปี 2560 (IMD 2017)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561ข). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2559/2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561ค). *สภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2559/2560. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.

สุภาพรณ โคตรจรัส. (2556). *การกำกับตนเองในการเรียน*. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2560, จาก <http://www.stjohn.ac.th/University/Guidance>

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2561). *การศึกษาออนไลน์ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ*. แพร่: แพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2550). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ ณรงค์ศักดิ์สกุล. (2555). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรพินทร์ ชูชม, อัจฉรา สุขารมณ์ และวิลาศลักษณ์ ชวัลลดี. (2542). *การพัฒนาแบบวัดแรงจูงใจภายใน*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.

อัญญา กลิ่นเทียน. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาเกี่ยวกับการผลิตสื่อดิจิทัล แอนิเมชัน มัลติมีเดีย และเกมส์*. คุษณินพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมคุษณินพนธ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- Altunsoy, S., Cimen, O., Gokmen, A., & Ekici, G. (2011). An analysis of candidate teachers' attitudes towards learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 2564-2568.
- Atkinson, J. W. (1964). *An introduction psychology*. Princeton, NJ: Van Nostrad.
- Atkinson, J. W. (1966). *Motive in fantasy action and society*. Princeton, NJ: Van Nostrand.
- Baldwin, N. E. (1998). The effect of a career development course on the career self-efficacy and vocational identity of community college students. Ed. D degree of The George Washington University. *Dissertation Abstracts International*, 59(3), 732-733A.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman.
- Bandura, A., & Simon, K. M. (1977). The role of proximal intentions in self-regulation of refractory behavior. *Cognitive Therapy and Research*, 1(3), 177-193.
- Bandy, T., & Moore, K. A. (2008). The parent-child relationship: A family strength. *Trends Child*, 27, 1-7.
- Colomeischi, A. A., & Colomeischi, T. (2015). The students' emotional life and their attitude toward mathematics learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 180, 744-750.

- Decaro, D. A., Decaro, M. S., & Johnson, B. R. (2015). Achievement motivation and knowledge development during exploratory learning. *Learning and Individual Differences, 37*, 13-26.
- Dickhauser, O., Dinger, F. C., Janie, S., Spinath, B., & Steinmayr, R. (2016). A prospective correlational analysis of achievement goals as mediating constructs linking distal motivational dispositions to intrinsic motivation and academic achievement. *Learning and Individual Differences, 50*, 30-41.
- Ferla, J., Valcke, M., & Cai, Y. (2009). Academic self efficacy and academic self concept: Reconsidering structural relationships. *Learning and Individual Differences, 19*, 499-505.
- Good, C. V. (Ed.). (1959). *Dictionary of education* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hamilton, L. (2011). Marital name change as a window into gender attitudes. *Gender & Society, 25*(2), 145-175.
- Hermans, H. J. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation. *Journal of Applied Psychology, 54*(4), 353-363.
- Karaman, M. A., & Watson, J. C. (2017). Examining associations among achievement motivation, locus control, academic stress, and life satisfaction: A comparison of U.S. and international undergraduate students. *Learning and Individual Differences, 111*, 106-110.
- Kendler, H. H. (1963). *Basic psychology*. New York: John Wiley & Sons.
- Khan, M. (2013). Academic self-efficacy, coping, and academic performance in college. *International Journal of Undergraduate Research and Creative Activities, 5*(4), 1-11.

- Kocaj, A., Kuhl, P., Jansen, M., Pant, H. A., & Stanat, P. (2018). Educational placement and achievement motivation of students with special educational needs. *Contemporary Educational Psychology*, 55, 63-83.
- Lee, H. H., & Lo, Y. Y. (2017). An exploratory study on the relationships between attitudes toward classroom language choice, motivation, and proficiency of EFL learners. *System*, 67, 121-131.
- Lent, R. W., & Maddux, J. E. (1997). Self-efficacy. *The Counseling Psychologist*, 25(2), 240-255.
- Lin, H. H., Yen, W. C., & Wang, Y. S. (2018). Investigating the effect of learning method and motivation on learning performance in a business simulation system context: An experimental study. *Computers & Education*, 127, 30-40.
- Ly, B., Zhou, H., Lui, C., Guo, X., Zhang, C., Lui, Z. et al. (2018). The relationship between mother-child discrepancies in educational aspirations and children's academic achievement: The mediating role of children's academic self-efficacy. *Children and Youth-Services Review*, 86, 296-301.
- McClelland, D. C., & Others. (1953). *The achievement motive*. New York: Appleton-Century Crofts.
- McClelland, D. C. (1961). *The achievement motive*. New York: Prentice Hall.
- Meyer, J., Fleckenstein, J., & Koller, O. (2019). Expectancy value interactions and academic achievement: Differential relationships with achievement measures. *Contemporary Educational Psychology*, 58, 58-74.
- Modrek, A. S. (2017). Cognitive regulation, not behavior regulation, predicts learning. *Learning and Instruction*, 60, 237-244.

- Muller, N. M. (2018). Effects of self-regulation prompts in hypermedia learning on learning performance and self-efficacy. *Learning and Instruction*, 58, 1-11.
- Muro, A., Soler, J., Cebolla, A., & Caldellas, R. (2018). A positive psychological intervention for failing students: Dose it improve academic achievement and motivation? a pilot study. *Learning and motivation*, 63, 126-132.
- Murray, E. J. (1938). *Explorations in personality*. New York: Oxford University Press.
- Murray, E. J. (1964). *Motivation and emotion*. New York: Prentice-Hall.
- Oroujlou, N., & Vahedi, M. (2011). Motivation, attitudes, and language learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 994-1000.
- Pan, Y., Yang, Q., Li, Y., Liu, L., & Liu, S. (2018). Effects of family socioeconomic status on home math activities in urban China: The role of parental beliefs. *Children and Youth Services Review*, 93, 60-68.
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. V. (1990). Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance. *J. Educ. Psychol*, 82, 33-40.
- Puranik, C. S., Boss, E., & Wanless, S. (2017). Relations between self-regulation and early writing: Domain specific or task dependent. *Early Childhood Research Quarterly*, 46, 228-239.
- Sajkovic, A. D., & Luthans, F. (1998) Self-efficacy and work-related performance: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 124, 240-261.

- Saricoban, G. (2015). Academic self-efficacy beliefs of pre-service elementary school teacher candidates. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 186, 28-32.
- Schunk, G. (2000). *Learning theories: An educational perspective* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Scott, P. (1970). *The process of conceptual change in science*. New York: Cornell University.
- Sen, S. (2013). The attitudes of university students towards learning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 83, 947-953.
- Smith, M. (2001). *Examples of learning in development. in rabbani trust sed seminar and conference*. Retrieved October 6, 2018, from <http://www.rabbanitrust.org>
- Tavakolizadeh, J., Tabari, J., & Akabari, A. (2015). Academic self-efficacy: Predictive role of attachment styles and meta-cognitive skills. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 171, 113-120.
- Vasile, C., Marhan, A. M., Singer, F. M., & Stoicescu, D. (2011). Academic self-efficacy and cognitive load in students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 12, 478-482.
- Wasityastuti, W., Susani, Y. P., Pabandari, Y. S., & Rahayu, G. R. (2018). Correlation between academic motivation and professional identity in medical students in faculty of medicine of the university Gadjah Mada Indonesia. *Educ Med*, 19(1), 21-29.

- Winston, N. C., Train, B. C., Rudolph, M. J., & Cillette, C. (2018). Faculty motivations to use active learning among pharmacy educators. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 10, 277-284.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.
- Zander, L., Brouwe, J., Jansen, E., Crayen, C., & Hannover, B. (2018). Academic self-efficacy, growth mindsets, and university students integration in academic and social support networks. *Learning and Individual Differences*, 62, 98-107.
- Zimmerman, B. J. (1989). A social cognitive view of self-regulated academic learning. *Journal of Education Psychology*, 81(3), 329-339.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-ชื่อสกุล	นายทวีชัย คำเพ็ญ
วัน เดือน ปีเกิด	19 ธันวาคม 2532
ภูมิลำเนา	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนแม่จันวิทยาคม ปีการศึกษา 2550 สำเร็จปริญญาตรีการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ปีการศึกษา 2554 สำเร็จปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2560
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	แพทย์อายุรเวช คลินิกการแพทย์แผนไทยประยุกต์เฮลท์แลนด์อัสโศก เมษายน 2555 - ธันวาคม 2561 นักจิตวิทยาฝึกปฏิบัติงาน (จิตวิทยาคลินิก) ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มกราคม 2562 - พฤษภาคม 2562